

Пит Маравић је најбољи стрелац у историји америчке универзитетска кошарке. За три године у дресу универзитета Луизијана, постигао је феноменална 44,2 коша у просеку по утакмици. Иако је факултет завршио пре 18 година, његов рекорд је и даље недостижан за млађе генерације.

После велике каријере на колеџу, професионални клубови су се утркивали да га доведу у своје редове. У НБА лиги је играо десет година, постигавши 24,2 коша по утакмици. Био је увек најбољи играч у клубу и љубимац навијача широм Америке. Ненадмашни стрелац био је мађионичар на кошаркашком терену.

Сад кад је расветљења истина о његовом слабом здравственом стању, новинари су написали да је „Пистол Пит био далеко већи кошаркаш него што га је упамтила спортска публика Америке”.

1988.

СИШАО ЈЕ НА КОЛЕНИМА

Ако је тачно да свако има своју срећну звезду, онда је сигурно да је звезда Енглеза Дага Скота – најсјајнија.

Шест дана и ноћи спуштао се на коленима са 7741. метра високог врха Орге, на планини Каракорум у Пакистану. Обе ноге су му биле сломљене. То је био једини начин да стигне до базе где су се налазили остали чланови експедиције. Његов друг Крис Бонингтон који је био са њим, сломио је руку и ребро, тако да није био у стању да му помогне. О томе, како је дошло до несреће на високој планини, Даг Скот, најпознатији алпиниста Велике Британије је рекао:

– Прво смо пали са конопца, који се откачио, у провалију 40 метара испод нас. Када сам желео да наставим са пењањем, тражећи згодно место за клин, стао сам на ледену плочу. Она се, међутим, окренула, и ја сам полетео надоле.

Последњи пад био је кобан за Скота. Сломио је обе ноге.

– Шест дана било је потребно да стигнемо до кампа. За то време, нисмо ништа јели, док нас је ледена олуја шибала по целом телу. Све сам то издржао на коленима која више не осећам. Падао сам и поново се дизао. Једино сам знао да морам да стигнем до базе.

Тамо су тешко повређени алпинисти добили прву медицинску помоћ. Пет дана су чекали носаче, који су још четири дана носили Скота до села, где је чекао хеликоптер.

Али, то није крај. Само што је узлетео, хеликоптер је пао! И то је Даг Скот преживео.

– После свега што је мој муж доживео као алпиниста, све више верујем у његову снагу да одоли и највећим тешкоћама – рекла је супруга овог храброг 36-годишњег Енглеза, у Нотингенској болници.

Када су новинари упитали Скота да ли намерава да напусти алпинизам и да се потпуно посвети свом учитељском позиву, он је рекао:

– То ми не пада ни на крај памети. Чим оздравим, покушаћу да освојим северну страну Нупцеа у Непалу, који је висок преко осам хиљада метара. Надам се да ћу имати више среће.

Храброст, упорност и снага воље коју је показао Даг Смит су за дивљење. Али, да ли је могуће да има више среће, него што је имао?

1977.

ЗБОГ ФУДБАЛА ПРОМЕНИО ВЕРУ

Из Њујорка је стигла најнеобичнија фудбалска прича. У једној тамошњој синагоги, далеко од очију јавности и верних навијача, познати репрезентативац Шкотске, Питер Лоример, напустио је католике и прешао у јеврејску веру.

Податак сам за себе не говори много, јер свако има право да верује или не у Бога по избору. Али, кад се зна да у израелском фудбалском првенству могу да играју само Јевреји, онда овај необичан спортско-религијски случај има објашњење.

Познати играч је пре извесног времена прекинуо фудбалску каријеру, посветивши се – бизнису. Ту му баш нису цветале руже. Сав зарађени новац је уложио у радњу за клађење, али му је срећа окренула леђа и – све је изгубио. Од богатства је остао ситниш, и за утеху, незаборављено спортско мајсторство. Како несрећу често прати и срећа, тако је Лоример добио позив из Хаифе да до краја сезоне брани боје локалног „Хапоела”. Понудили су му десет хиљада фунти. Није много оклевао. Дао је пристанак да долази.

Фудбалер са најјачим ударцем на свету

Тек када је стигао у нови клуб сазнао је да уговор не важи, ако није Јеврејин. Да не би доживео непријатности због тога и да посао не пропадне, Лоример је одлучио да у Њујорку промени религију и националност. Отишао је рабину Елиот Спару и у тајности, на симболичан начин пуштањем крви, постао Јеврејин.

Питер Лоример је вишеструки шкотски репрезентативац. Чак је играо и против наше репрезентације на Светском првенству у Минхену 1974. кад је центарфор Џордан изједначио резултат на 1:1 у последњем минуту утакмице. Од петнаесте године је носио дрес познатог енглеског прволигаша „Лидса”, одигравши 511 званичних утакмица. Постигао је 164 гола.

Овај 39-годишњи Шкотланђанин ушао је у све спортске енциклопедије, као фудбалер са најјачим ударцем на свету. Прецизни инструменти су утврдили да је Лоример са 30 метара удаљености од гола, шутирао лопту брзином од 120 километара на час! То до сада није постигао ни један фудбалер. Познато је да су голмани напуштали мрежу кад је он требало да изведе пенал.

Лоример је добио и ново име. Сада се зове Алон Бен Аврахам!

Навијачи и руководство „Хапоела” очекују од „бомбардера” голове и боље место на табели. Лоример за сада не даје изјаве. Његови пријатељи тврде да једва чека да узме новац, и да у Дандију, где иначе живи, отвори нову кладионицу.

Ваљда ће бити срећније руке него раније, кад је због новца и фудбала морао да промени нацију и веру...

МОХАМЕД АЛИ ТУЖИО АМЕРИЧКИ ВЛАДУ

Мохамед Али је опет у центру светске боксерске пажње. Овог пута се не ради о рекламном трику, већ о озбиљном судском процесу који потреса државну администрацију у Вашингтону. Некадашњи светски боксерски шампион тешке категорије, тужио је владу Сједињених Америчких Држава и руководство Светске боксерске асоцијације (ВБА). Бивши „шампион над шампионима” захтева да му се врати одузета титула светског првака у периоду 1967–1970. и да му се на име изгубљених прихода и скраћене спортске каријере, плати – 50 милиона долара!

Познаваоци „племените вештине” свакако се сећају тада младог шампиона, који је храбро одбио позив војних власти да иде у вијетнамски рат. Иако је одлука „ненадмашног брбљивца” примљена са симпатијама међу навијачима и љубитељима спорта, потез Мохамеда Алија наишао је на ригорозну осуду судских органа. На суђењу заказаном убрзо после одбијања да иде у Вијетнам, Алију је одузета титула апсолутног светског шампиона, кажњен је са пет година строгог затвора и морао је да плати казну од десет хиљада долара.

*Али је нокаутирао Сонија Листона
у првој рунди*

После пресуде уследио је прави рат међу правницима. Али се жалио, па је Врховни суд САД поништио првобитну одлуку, јер како је наведена у новој пресуди: „влада није узела у обзир Алијеву верску припадност, по којој је муслиманима забрањено да се боре у рату”. Ово је спасло боксерову каријеру, али је цео поступак трајао три године и битно је утицао на његов спортски развој.

Упитан шта ће да ради са толиким новцем ако га добије у спору, 42-годишњи бивши боксерски шампион је рекао:

– Основао сам Фонд за помоћ војним ветеранима из Вијетнама и њиховим породицама. Сав новац који евентуално добијем одлуком суда, поклониху Фондацији.

Мохамед Али је један од најбољих боксера света свих времена. Још као 18-годишњак (тада се звао Касијус

Клеј), освојио је златну олимпијску медаљу у Риму 1960. године. После преласка у муслиманску веру променио је име. Али је једини човек у историји бокса који је три пута био светски професионални шампион тешке категорије.

Славни боксер током пребогате спортске каријере није имао милости у рингу према противницима. У дво-боју са америчком владом и законом није променио навику да се бори до последњег ударца и победе.

1984.

СТЕНМАРК У БЕОГРАДУ

Правила Међународног олимпијског комитета (МОК), која се односе на статус спортиста, требало би да се промене. Савремени спорт је толико напредовао да нема границе између аматера и професионалних спортиста. Правих аматерских спортиста једноставно – више нема!

Ово је, између осталог, изјавио феноменални смучарски ас из Шведске, Ингемар Стенмарк, у разговору са новинарима на конференцији за штампу у београдском хотелу Интерконтинентал”.

Пажњу представника „седме силе” привукла је вест да на Олимпијади у Сарајеву неће учествовати један од најбољих смучара свих времена.

Ипак одлазите у Сарајево. Зашто?

– Југословенска фирма „Елан” ме је замолила да посетим Олимпијаду. Годинама возим њихове скије и у обавези сам да такав позив прихватим. Никада нисам возио смучке другог произвођача. Изузетно сам задовољан квалитетом њихових скија, спортском и пословном сарадњом.

Стенмарк неће да брани два олимпијска злата освојена пре четири године у Лејк Плесиду (САД). У конкуренцији за највиши пласман у слалому и велеслалому уче-

ствоваће десет до петнаест смучара. Сваки од њих може да победи, под условом да има више среће од осталих такмичара – сматра „краљ” белих стаза.

Шта недостаје нашем најбољем скијашу Бојану Крижају да буде успешан као Ви?

– Кад ме победи, ништа му недостаје.

Зашто не волите разговоре са новинарима?

– Они пишу шта хоће, а ја на то не могу да утичем.

Са којим људима, ипак, радо причате?

– Са пријатељима и добрим познаницима.

Који су разлози Ваше, тенисера Борга и музичке групе АББА светске популарности?

– Не знам. Не читам новине.

Како годинама успевате да одржавате врхунску спортску форму?

– Смучарски тренинг почиње крајем октобра. Кондицију током године одржавам тренирања различитих спортских дисциплина.

Ко Вам је близак пријатељ међу врхунским скијашима?

– Ми немамо близак међусобни контакт. На стази смо противници. Разговарамо једино ако заједно путујемо. Сви су ми пријатељи, нико више или мање.

До сада сте 78 пута побеђивали у тркама за Светски куп. Да ли размишљате о већем броју тријумфа?

– Никада о томе не мислим. На сваком такмичењу се трудим да учиним најбоље што могу. Скије возим без оптерећења.

Како се припремате за трку?

– Сат пре почетка такмичења обавезно обиђем стазу. Тада се и концентришем за предстојећи старт.

Славни скијашки шампион из Шведске најавио је да ће још годину дана да се такмичи са скијама произведеним у Југославији. А онда ће да се повуче у заслужену спортску пензију.

Возио је скије из Југославије

1984.

РУБЉЕ ЗАМЕНИЛЕ ДОЛАРЕ

У свету влада грабеж за америчким доларима. То, међутим, не важи за 25-годишњег Дејла Милхоланда, који изгледа више воли рубље! Донедавни амерички фудбалски професионалац напустио је отаџбину и преселио се у Москву. Тамо је недавно потписао једногодишњу верност домаћој Локомотиви, члану Друге фудбалске лиге СССР.

Тако је овај младић постао први амерички спортиста са професионалним уговором у Совјетском Савезу. Његов долазак у клуб примљен је са знатном пажњом у средствима јавног информисања у Москви. Појава новог фудбалера на недавној Куп утакмици, изазвала је бурне аплаузе навијача на стадиону.

Потписом уговора са Локомотивом, Американац ће добијати месечну плату од 500 рубаља, трособан стан на коришћење, аутомобил, бесплатну исхрану и учитеља руског језика. То је око 830 долара по званичном курсу. Имајући у виду уговор који је имао у Америци, Милхоланд игра за релативно скромну новчану надокнаду. То није мала плата у односу на просечног совјетског грађанина, али је ситан џепарац према америчким стандардима.

– Мени је много важније да упознам начин живота у Совјетском Савезу и савладам руски језик, него да бројим паре у банци. Искрено се надам да ће ми ново ис-

куство касније много да користи у животу – изјавио је први амерички професионалац у СССР.

Приход са фудбала неће бити и његова једина зарада у Москви. Спретни Американац већ је постигао споразум о раду у једној совјетској спољнотрговинској фирми. Очекује се да ће младић на два посла зарађивати далеко више и од најбоље плаћених совјетских грађана.

Милхоланд је дошао из Такоме, града у држави Вашингтон. Тамо је постао фудбалски професионалац и репрезентативац своје земље. На списку је америчких кандидата за одлазак на Светско првенство у Италији.

1990.

ПОМОЋ ИЗ КОМПЈУТЕРА

У шароликој маси препуног гледалишта Централног вимблдонског терена, један човек био је изузетно срећан. Оног тренутка када је Мартина Навратилова савладала 18-годишњу Андреу Цегер са 6:0, 6:3 и четврти пут за последњих шест година освојила титулу тениске „краљице”, седокоси господин је скочио са седишта и почео да се радује као мало дете.

Живи животом програмиране особе

Само мали број љубитеља „белог спорта” препознао је др Роберта Хаса из Мајамија (Флорида), познатог стручњака за исхрану спортиста. Од пре неколико година почела је сарадња чувеног научника и још чувеније тенисерка, која даје изванредне резултате. Доктор Хас прати Навратилову на све веће турнире, води бригу о њеној исхрани, а са групом стручњака припрема режим тренинга, стратегију мечева и целокупни режим живота славне тенисерка.

У строгом научном прилазу Мартининог тренинга учествује и један компјутер, који програмира све што Навратилова треба да уради у такмичарској сезони. Компјутер прима податке од тима стручњака и послушно „води” 26-годишњу тенисерку до блиставих резултата.

– Од када сам почела да радим са тимом научника и тениских експерата, подигла сам ниво игре до неслућене висине. У спорту, као и у животу, ништа се не догађа случајно. Зато моји последњи резултати не би требало никога да изненаде. Живим животом програмиране особе. Све док ми то не смета, играћу тенис. Верујте није лако издржати, али ако имате мотив, сваки напор се лакше подноси – изјавила је Навратилова после победе у Вимблдону.

Верни пратилац др Хас изумео је најсавременију дијету за познату тенисерку и назвао је – „Смартина”. У избору хране најмање је масти, а највише протеина, свежег воћа и салате. Од када је Навратилова почела да примењује специјални режим исхране, њени медицински налази су – невероватни. Непосредно пред долазак

у Вимблдон, њена крвна слика била је на нивоу -осмогодишње девојчице!

Угледни нутрициониста др Хас, написао је књигу:”Јело за победу”. Издавач је рекламирао као – Библију за спортску исхрану. У књизи су наведени разни режими исхране, али не и „Смартина”, која се држи у највећој тајности.

– Кад Мартина заврши тениску каријеру, објавићемо тајну њеног успеха – поручио је др Хас.

Уз помоћ компјутера и „Смартине”, Навратилова је прво са Памелом Шрајвер одбранила прошлогодишњу вимблдонску титулу у игри парова, а онда је у истом дану лако савладала Американку Андреу Цегер.

Наука у спорту чини чудо.

1983.

АНАБОЛИЦИ НЕ ПОМАЖУ

*Верује својим мишићима и
квалитетном тренингу*

Анаболички стероиди не праве спортске шампионе. Њихов једини значај има психолошку вредност, јер фанатици у спорту мисле да допинг чини чуда. До медаље и спортске славе долази се јединим сигурним путем – упорним и стручним тренингом.

Ово је изјавио четвороструки олимпијски шампион Ал Ертер из Сједињених Америчких Држава, у интервјуу британској ТВ мрежи ББЦ. Славни бацач диска посебно је истакао да анаболици имају већи ефекат на психу спортисте, него на његово тело. Телевизијске гледаоце упознао је са својим искуством:

– Далеке 1976. имао сам 40 година. Желео сам да се вратим у спортску арену и да можда још једном освојим златну олимпијску медаљу. Због напорног тренинга био сам повређен, и лекар ми је дао лек на бази анаболичког стероида.

– Да ли вам је помогао? – било је питање знатижељног новинара.

– Због повишеног крвног притиска морао сам да прекинем са узимањем лека после само два месеца. У том периоду, али и касније, нисам приметио никакво побољшање резултата. Тек после седам година, потпуно „чист” од лека, постигао сам један од најбољих хитаца у каријери – чак 72 метара. Онда сам схватио да не помажу недозвољена стимулативна средства у постизању бољих резултата – изјавио је Ал Ертер.

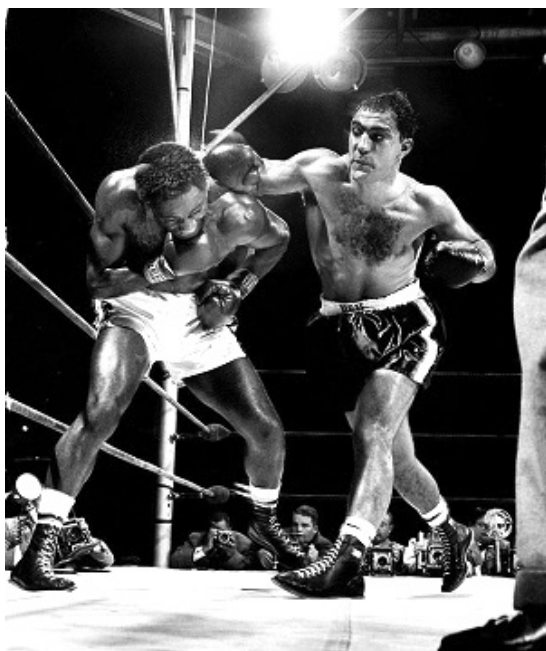
– Остала је тајна да ли би Бен Џонсон освојио златну медаљу у Сеулу да није користио забрањене пилуле. Њему је касније одличје одузето и предато друго пласираном, Карлу Луису.

Слично мишљење о утицају анаболика на спортски резултат има и Дејвид Џенкинс, бивши првак Европе у трци на 400 метара и светски ас број један у истој дисциплини пре петнаест година. Он је пре годину дана осуђен на седам година затвора због кријумчарења дроге. У једном затворском интервјуу он је изјавио:

– На монреалској олимпијади 1976. обилато сам користио анаболичке стереоиде. Уместо жељеног резултата добио сам на телесној тежини, изгубио сам брзину и освојио тек седмо место! Дрога, ипак, не прави шампионе – био је изричит Џенкинс.

Изјаве двојице бивших шампиона о допингу, требало би прихватити са посебном пажњом. Јер, није мали број спортиста који због варљиве славе, често са допингом одлазе на пут без повратка.

ГДЕ ЈЕ МАРЋАНО САКРИО НОВАЦ?

*Једини непоражени светски шампион
у историји бокса*

Недавно објављена књига „Роки Марћано”, једним делом је биографија чувеног боксера, а другим, покушава да одговори на питање – где је шампион „магичног четвороугла” склонио новац зарађен током јединствене спортске каријере. Писац књиге Еверет Скехан, упознаје

читалачку публику да породица бившег светског шампиона у тешкој категорији, још увек трага за новцем који је Роки негде сакрио, пре погибије у авионској несрећи 1969.године.

Скехан пише:

– Велики боксерски шампион није оставио тестамент, а ни цент у банци, у које није имао поверење. Његови родитељи, браћа и сестре, немају никакве користи од тога што је он био веома богат боксер. Нешто мало пара остало је само за његову супругу и децу.

Какав је Роки Марћано био када су паре у питању, најбоље је описала кћерка Мери Ен. „Мој отац био је познат по сакривању новца у соби где је живео. У део плафона изнад лустера, у завесе, па чак и у котлић WC-а, сакривао је богатство после боксерских мечева”.

Како писац књиге даље наводи, породица Роки Марћана верује да је негде сакривено најмање милион долара. Сви заинтересовани непрекидно трагају за сакривеним благом славног боксерског шампиона.

1977.

ИНСУЛИН ЗА СТРЕЛЦА

Енглези су недавно у Лондону имали срећу. Репрезентативац Гари Мабут није остао у болници, већ је уз пристанак лекара обукао дрес „Гордог Албиона”, и постигао први погодак на Вемблију у сусрету најбољих фудбалера Енглеске и Југославије (2:0). Био је то свакако преломни моменат квалификационе утакмице за одлазак на европско првенство у СР Немачкој 1988. године.

Пред сваку утакмицу енглеског фудбалског шампионата, даровити и изнад свега храбри 25-годишњи првотимац Тотенхема, прими повећу дозу инсулина да би могао да игра. Мабут је од рођења дијабетичар и потребна му је стална медицинска нега.

Још у раном детињству младић је показивао неоспорни таленат за фудбал. Отац, бивши спортиста, није желео да одваја двојицу синова, који су у крају где су становали, били најбољи фудбалери. Уз пристанак лекара да може да се бави најпопуларнијим спортом, уколико води рачуна о здрављу, Гари је стално напредовао. Са седамнаест година постао је првотимац Бристола, а кад је постао репрезентативац, прешао је у лондонски Тотенхем за симболичну суму од само сто хиљада фунти! Новинари су на Острву објавили вест да је трансфер могао да буде и већи да је Мабут имао оверену лекарску легитимацију.

Јачи од дијабетеса

Али, како он игра професионално фудбал на сопствену одговорност и ризик, спортски лекари не могу да му издају потврду да је здрав. Зато је Мабут добио мање новца него што су његови играчки квалитети.

Рачунајући меч са Југославијом, Мабут је одиграо десет утакмица у најбољој државној селекцији. Последњу утакмицу у националном дресу играо је 1983. кад су Енглези у Лондону савладали Мађарску са 3:0.

– Играо сам неколико пута против Мабута. Основна карактеристика његове игре је да је у сталном покрету. Енглези су познати као играчи са великим радијусом кретања, али Мабут је у томе превазишао све фудбалере енглеске репрезентације. Он не оставља утисак болесника, већ играча који „пуца” од здравља – каже Иван Голац, први странац у историји британског фудбала.

Занимљиво је да у професионалном спорту има још неколико дијабетичара који су достигли виши ниво спортског мајсторства. Они су углавном међу америчким спортистима. Ни један од њих, међутим, није стигао до репрезентативног дреса своје земље, као што је то пошло за руком енглеском фудбалеру Гарију Мабуту.

1986.

ЕМИЛЕ, ИЗВИНИ!

Славни чехословачки атлетски шампион, Емил Затопек, дуго је чекао на победу правде. Фанатично упоран и издржљив и под старе дане, био је недавно веома срећан, Јер, лично му се извинио министар војске и одбране, Мирослав Вацек. Први војник државе јавно је рекао:

– Емиле, извини! Ниси направио никакву грешку 1968.године, због чега си био у немилости. Твој живот у униформи био је чист, баш као и твоја сјајна спортска каријера.

Противници су му увек гледали у леђа

Тако је Затопек добио личну сатисфакцију после 22 године упорног чекања. Он је због осуде совјетске агресије 1968. отпуштен из војске и атлетске репрезентације. Велики спортиста био је први који је улазак совјетских трупа у Чехословачку јавно осудио. После тога за њега су настали црни дани.

Демократске промене у држави нису заборавиле на 67-годишњег аса светских атлетских стаза. Пружену руку помирења он је прихватио са осмехом на лицу:

– Шта да радите. Такав је живот. Човек, ипак, мора да се бори за своја уверења.

Велико име Емила Затопека уписано је златним словима у историји светског спорта. Он је једини атлетичар који је успео да победи у три најдуже дисциплине на једној олимпијади. Било је то 1952. у Хелсинкију, кад је освојио златна одличја у тркама на пет и десет километара и маратону! На претходној Олимпијади 1948. у Лондону, Затопек је победио у трци на десет хиљада метара, а на душло краћој стази освојио је сребрну медаљу.

У дугогодишњој каријери атлетског великана, Затопек је чак тринаест пута обарао светске рекорде! Трчао је дуго и брже него остали противници и увек са гримасом на лицу. Изгледало је да ће сваког тренутка да напусти трку због изнемоглости. Његов изглед је, међутим, вараво јер је био неухватљив за конкуренте.

Новинари агенције (ИСК) изабрали су га три пута за најбољег спортисту света. Било је то у годинама његових најбољих резултата – 1949. 1951. и 1952.

Чехословачка није имала таквог атлетског шампиона ни пре ни после Затопека. То је схватила нова власт у Прагу и одмах је рехабилитовала славног олимпијског и светског шампиона. Тако је Емил Затопек добио и последњу трку у животу.

1990.

НАЂА КОМАНЕЋИ ХОЋЕ НА ФИЛМ

Славна Нађа Команечи окренула је леђа Румунији и гимнастици, и сада жељно очекује почетак – филмске каријере! Изненађење је приредила бивша олимпијска и светска шампионка већ у првом разговору са новинарима у Мајамију, кад је рекла:

– Не желим сусрет са бившим тренером Белом Карољијем. Одбила сам и сарадњу са америчком гимнастичком федерацијом. Жеља ми је да снимим филм о досадашњем животу.

Нађа Команечи била је у друштву са Константином Панаитом, 36-годишњим избеглицом из Румуније. Он је ожењен и има четворо деце. Представници „седме” силе сматрају да су њих двоје љубавни пар. Људи блиски њима говоре да јој је симпатични земљак само помогао да пређе у Америку. Још тачније, њихове мајке су блиске пријатељице у Букурешту.

– Остаћемо заједно неко време, док се не снађем у новој средини – изјавила је легендарна спортисткиња.

Непревазиђена гимнастичарка доспела је у жижу светске јавности на Олимпијади у Монтреалу 1976. године. Тада је освојила три златне медаље. Остала је упамћена као прва гимнастичарка у историји која је за изванредно изведену вежбу добила оцену -десет. На такмичењу у Канади добила је чак седам максималних оцена.

Имала је само четрнаест година кад је постала чудо од детета. У изузетно богатој и успешној спортској каријери освојила је 21 златну медаљу на олимпијским, светским и европским надметањима.

– Зашто сте емигрирали? – питали су је новинари.

– У Румунији сам имала огромну кућу. Али, то није најважније у животу. Желела сам слободу, да идем и радим шта хоћу – узвратила је 28-годишња шампионка.

Била је гимнастичко чудо од детета

Од кад је пре четири године прекинула везу са Нику Чаушескуом, сином румунског властодржца, уследиле су бројне забране. Румунска влада није јој дозволила одлазак у Сеул на Олимпијске игре, где је била почасни гост Међународног олимпијског комитета.

Пријатељи шампионке су још раније изјавили да је због ограничених слобода Нађа постала депресивна, почела је да конзумира алкохол, нагло се угојила... Само је мислила како ће да побегне из Румуније. Кад се шанса

указала, после шест сати пешачења по снегу и леду, прешла је мађарску границу...

Бела Карољи, пре осам година стигао је у Америку без најбоље ученице.

1989.

БОРГ БЕЗ КРОВА НАД ГЛАВОМ

На недавно одржаној јавној лицитацији у Стокхолму, богати хотелијер Ларс Нилсон, купио је вилу Бјорна Борга, некада једног од најбољих тенисера света. Успешни пословни човек дао је највише пара, па је прелепа грађевина на Балтику променила власника. Кућа је продата за 10,65 милиона шведских круна (1,9 милиона долара).

– Кућу намеравам да користим само за одмор. Одувек ми се допадала и желео сам да је купим. Жао ми је, међутим, славног тенисера, јер је морао да прода кров над главом – изјавио је нови власник шведским новинарима.

После добровољног напуштања тениске арене пре неколико година, познати спортиста се посветио бизнису. Његова љубав према облачењу претворила се у индустрију одеће. Некада вешт са рекетом у руци, Борг није био довољно спретан индустријалац и трговац. Уложено богатство полако се топило, посао је постао нерентабилан. У нади да ће да врати изгубљене купце и њихово поверење, Борг се све више задуживао. Славно тениско име није му помогло да се сачува од банкротства.

Од новца добијеног продајом куће 7,5 милиона круна морао је да врати бившем пословном партнеру. Да изађе из крајње тешке финансијске ситуације, Борг се много

задуживао и у шведским банкама. У једној од њих је чак подигао кредит од 14 милиона круна. Недавно му је сти-гао захтев банке за повраћај целокупне суме.

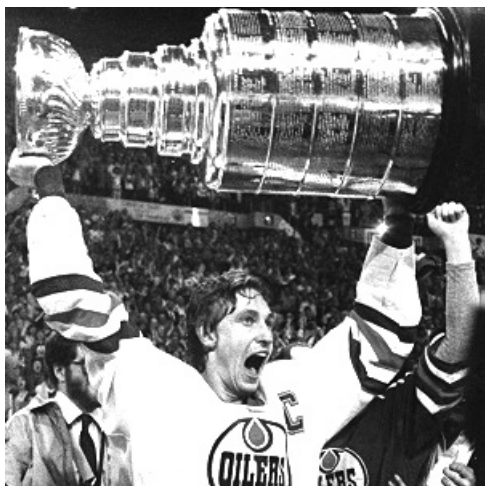
„Викинг” је у тренуцима највеће светске славе имао бројне пријатеље. Сви су они били поред њега, чак и онда кад он то није желео. Али, од кад је популарни Швеђанин доспео у финансијске и, нажалост, животне неприлике, сви су му окренули леђа. Више нико није желео да му позајмљује новац, тако да је био принуђен, да се под старе дане опет врати тенису.

Успешнији у тенису него у бизнису

1990.

ГРЕЦКИ ДОБИО БОГАТСТВО

*Задужен за трофеје у хокеју
на леду*

Вејн Грецки, најбољи хокејаш на леду НХЛ постао је међу професионалним „оклопницима” и – најбогатији. Он је продужио већ постојећи уговор са „краљевима” из Лос Анђелеса на још две сезоне. То значи да ће рекордер по броју по-

стигнутих и припремљеним головима у америчко-канадској лиги још осам година предводити досадашњи клуб.

Уговором је предвиђено да до 1998. године док игра и још осам година у спортској пензији, Грецки прими чак 29,7 милиона долара. Такав и толики уговор није направио ни један хокејаш у историји популарног спорта. Шта то практично значи за „краљеве” објаснио је новинарима власник клуба, Брус Мекнел:

– Поштујемо законе улагања новца у спорту. Да бисмо зарадили потребно је прво да потрошимо. Клуб је без Грецког годишње губио пет милиона долара. Откад је са нама, сада је профит толики. Зато смо и уложили толико у најбољег играча на свету.

Грецки је 1988. прешао из Едмонта у Лос Анђелос. Био је то трансфер који је узбудио духове на западној обали Америке. Према старом уговору са новим клубом, Грецки је за осам година верности требало да добије двадесет милиона. Цифра је укључивала по милион долара за осам године „пензије”. Али, после две сјајне сезоне у Лос Анђелесу, изванредни стрелац добио је још боље услове. Новим уговором њему је загарантована годишња плата од 1,72 милиона долара, плус милион у каснијим исплатама.

– Уложене паре ме обавезују да још боље играм него до сада. Мислим да ми то неће представљати проблем – каже 29-годишњи суперстар.

У случају теже повреде, која би га одвојила од леда заувек, Грецки ће добити скоро тридесет милиона долара. Осигуран је на пола милиона годишње, тако да су безбедни и он и клуб.

Према последњим извештајима Удружења играча НХЛ лиге, Грецки није и најбоље плаћени професионални хокејаш. Прво место припада првотимцу Питсбурга, Марију Лемијеу. Његова годишња плата је два милиона долара. Грецки има, међутим, бољи уговор, јер му обебеђује већу зараду за дуже време.

ЖЕНЕ КАО МУШКАРЦИ

Петнаесте зимске олимпијске игре почеле су у Калгарију (САД), али су још пре званичног отварања ушле у историју олимпизма. Заслуге за то имају представници 57 држава- учесница, чиме је оборен рекорд сарајевске олимпијаде, али и чланова Међународног олимпијског комитета (МОК).

На састанку руководства највише спортске организације на свету, први пут су – жене спортисткиње – изједначене са колегама јачег пола! Тако је у хладном Калгарију коначно истопљена деценијама дуга неправда према представницама лепшег пола. Сада су мушкарци и жене равноправни учесници на спортским борилиштима широм света.

Једногласном одлуком МОК-а избрисан је конзервативни члан 28. Олимпијске повеље, којим се спортисткињама дозвољава надметање на Олимпијским играма, тек после дозволе међународних спортских федерација и МОК-а. Овај пропис никада није важио за спортисте, који су право на такмичење на олимпијадама имали само зато што су – мушкарци!

– Члан 28. више не може да се примењује у свету где живимо. Зато смо и одлучили да се спортисткиње коначно изједначе са спортистима – изјавила је Михела Верди, представница за штампу МОК-а.

Дискриминација у спорту између мушкараца и жена имала је нарочити значај у време Евери Брандица (1952–1972), кад је предводио Међународни олимпијски комитет. Дуго је било потребно да се конзервативна неправда, избрише из Олимпијске повеље. Нарочите заслуге за то имала је Американка Анита Дефранц, некада и сама учесница олимпијских игара. Упорном кампањом успела је да превазиђе неугодну традицију. Занимљиво је да је ова бивша веслачица тек пета жена чланица МОК-а у двогодишњој историји светске спортске организације.

На 93. седници Међународног олимпијског комитета, запажен извештај имао је његов председник, Хуан Антонио Самаран. Он је том приликом истакао, да су допинг и бојкот олимпијских игара, највећи проблеми међународног спорта.

1988.

ИНО ОТКАЗАО ЗБОГ ПРЕВАРЕ

Најбољи бициклиста света, 28-годишњи Француз Бернар Ино, не учествује у трци „Тур де Франс” због – преваре!

Непосредно пред почетак најтеже и најпознатије трке бициклиста на планети, Ино је сазвао конференцију за штампу у Паризу, и саопштио изненађеним новинарима:

– Захваљујући непознатом „спортском терористи” теже сам повредио колено десне ноге. Болови су несносни, а и хладно време ми не дозвољава да учествујем у Трци око Француске.

Замољен да нешто више каже о разлозима одустајања, Ино је изјавио:

– У последњој етапи Трке око Шпаније прошлог месеца, неко ми је намерно спустио седиште бицикла за неколико сантиметара. Одмах сам осетио болове у колону. Да бих сачувао победу у трци, нисам хтео да одустанем. То је, међутим, утицало да сада, чак, тешко и ходам.

Лекар познатог бициклисте, др Арманд Мегрет, сматра да је терапија донела добре резултате, али да би хладно време на Алпима и Пиринејима, куда се трка вози, негативно утицало за коначни опоравак. Занимљиво је

да је Ино због сличне повреде, али добијене не на сличан начин, одустао од трке и 1980. године.

После победе у Шпанији, Ино је „тестирао” колено у Трци око Луксембурга. Повреда је била много озбиљнија него што је мислио упорни бициклиста. После само неколико етапа, Ино је одустао.

Одмах је уследио отказ и за Трку око Швајцарске. Напори лекара да се повређено колено излечи за Трку око Француске, нису уродили плодом.

„Тур де Франс” се вози од далеке 1903. године. У време светских ратова, најпрестижнија бицикличка трка на свету, није била одржавана. У дугогодишњој историји трке, најуспешнији возачи су Француз Жан Анкетил и Белгијанац Еди Меркс. Они су по пет пута побеђивали у трци дугој 3.520 километара.

Бернар Ино је за последњих пет година четири пута био победник у Трци око Француске. Намеравао је да се придружи двојици славних бициклиста, али га је повреда колена у томе спречила.

– Не журим да изједначим рекорд двојице правих асова. Верујем у своје способности да се већ идуће године придружим њиховом друштву. Жеља ми је да постанем најбољи у историји „Тур де Франса”, што је мој главни циљ спортске каријере – рекао је Бернар Ино.

У амбицију изванредног бициклисте не би требало сумњати. Осим, наравно, ако му неко опет – не подвали.

*„Спортски терориста” против најбољег
на свету*

1983.

ЗБОГ СРАМОТЕ НЕЋЕ У ЗАТВОР

Један затворски рагби тим у Великој Британији, изгубио је првенствену утакмицу са 68:0! Тим робијаша је рекордним резултатом савладала екипа грађана из малог места поред Лондона.

Иако је резултат више него необичан, утакмица је остала у сећању публике, због инцидента који је уследио на крају сусрета и великог броја полицајаца. Непосредно после завршетка утакмице, петорица играча-затвореника, искористило је метеж и славље победничке екипе, али и несмотреност својих чувара, да се изгубе у непознатом правцу.

Полицајци су све учинили да пронађу побегле рагбисте затворенике, али без успеха.” Као да су у земљу пропали”, стајало је у извештају затворских чувара.

У намери да се сазнају разлози за њихово бекство, чланови затворског рагби тима били су саслушани. Занимљиво је да су се сви сложили у одбрани одбеглих тимских другова, јер су готово у глас изјавили:

– Било их је срамота да се врате у затвор међу своје навијаче због катастрофалног резултата. Од срамоте су побегли на слободу!

Све предстојеће утакмице затворског рагби тима на терену противника су – отказане.

КАРЛ ЛУИС ОПТУЖУЈЕ

Велики атлетски шампион Карл Луис отворио је душу у недавно објављеној аутобиографији у Њујорку. Књига је пуна интересантних појединости из живота шестоструког олимпијског победника, али и оптужби против познатих личности и организација. Најтежа оптужба стигла је на рачун прелепе Флоренс Грифит Џојнер, троструке олимпијске победнице. Луис је написао:

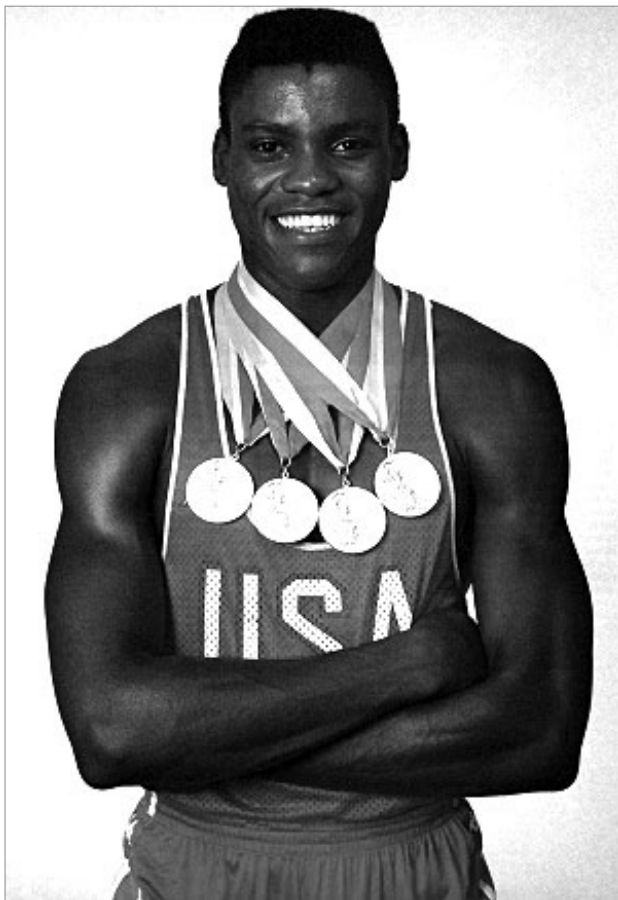
– Користила је недозвољена стимулативна средства на Олимпијским играма у Сеулу 1988. године. Сви знају колико је узимала са забрањене трпезе спортске фармакологије.

Ништа боље нису прошли ни његов највећи конкурент Бен Џонсон, славни олимпијски и светски рекордер Едвин Мозис, Олимпијски комитет САД и Атлетски конгрес далеке земље.

– Знао сам да је Бен Џонсон на пилулама још од 1985. године. Само захваљујући забрањеним средствима победио ме је на Светском првенству у Риму 1987. Никада нисам видео никога да користи анаболике. Верујем причама блиских пријатеља и тренера, који су виђали атлетичаре да користе забрањена средства.

На Олимпијским играма у Лос Анђелосу 1984. феноменални атлетичар је планирао да изједначи рекорд

легендарног Џесија Овенса са освојеним четири златне медаље. Дуго и вредно спортиста се припремао за подвиг, али жељу није остварио. Главни кривац је, по њему, руководство Олимпијског комитета САД.

Златне медаље за сјајног атлетског шампиона

– Они се само баве политиком, а мање их интересују захтеви спортиста. Хтео сам да живим ван олимпијског села, али ми то нису дозволили. Нисам успео да постигнем потребну концентрацију, па је феноменални рекорд Џесија Овенса остао необорен – истиче Луис.

Ако је славни атлетичар био груб према колегама са стазе, ни према себи није био – блажи. Навео је неке податке због чега би могао да добије строгу казну, због кршења аматерских прописа. Највећу оптужбу на сопствени рачун изрекао је у делу књиге где описује своје атлетске почетке у средњој школи и на колеџу.

– Моја професионална каријера почела је још у време када сам био студент. Имао сам уговор са „Најком” док сам студирао на универзитету Хјустон.

Уговор са познатим произвођачем спортске опреме донео је брзоногом Луису 1980. скромну суму од само пет хиљада долара! Пред почетак Игара 1984. Луис је потписао четворогодишњи уговор за двеста хиљада долара, плус награде за освајање олимпијских златних медаља и сјајне резултате у тркама на 100 метара и скоку удаљ.

Занимљиво је да је руководство „Најка” намерно кршило прописе Националне атлетске асоцијације. Представница фирме, Лиз Долан, чак је изјавила:

– Свесно смо кршили постојећа правила, јер смо сматрали да Карл заслужује помоћ кад атлетичари нису имали новац за тренинге. Веома смо срећни што смо помогли једном од највећих спортиста Америке свих времена.

У књизи је Луис даље навео да је добијао новчане понуде још као средњошколац. Колеџи и тренери су се утркивали у даровима само да би га довели у своје ре-

дове. Били су то почеци успешне атлетске каријере, али и професионализма у Америци, забрањеног за студенте – аматере.

Књига „Мој професионални живот у аматерској атлетици” наишла је на велики публицитет у америчкој спортској јавности. После наведених оптужби на рачун познатих спортиста Америке, није било званичних приговора и протеста.

1989.

МУЗЕЈ НА ПОКЛОН

Чувени произвођач спортских аутомобила, Енцо Ферари, скромно је прославио 90. рођендан. Богати индустријалац је за ову прилику приредио ручак за свих 1.700 радника запослених у његовој фабрици у Маранелу.

„Ил командоре”, како зову Ферарија, није желео никакав публицитет за улазак у десету деценију живота. Ипак, није могла да се занемари пажња града Модене, где је рођен и живи. О томе су италијанска средства информисања на велико обавештавала.

Сенат Модене је славном суграђанину поклонио – музеј! Ценећи његов немерљив допринос на пољу аутомобилизма и популарисању Италије у свету, Ферарију је припало место и простор где се види његов рад у последњих педесет година. Први аутомобил са његовим именом произведен је далеке 1939. године.

Ферари је одувек био заљубљен у брза спортска кола. Поноси се са пет хиљада победе у Гран при тркама, девет тријумфа у тркама у Ле Ману, и исто толико освојених шампионских титула у надметању болида Формуле 1. Када су га новинари упитали шта му је најдраже од онога што је до сада остварио, без размишљања је одмах одговорио:

– Победа која тек треба да се постигне!

У младости је Ферари био возач својих аутомобила

Његова кола су возили такви шампиони као што су били: Аскари, Хуан Мануел „Фанђо”, Мајк Хавторн, Фил Хил, Џон Сартис, Џоди Шектер и Ники Лауда. За тријумфе у конкуренцији најбољих возача на свету, Ферари их је богато награђивао.

Од када му је умро 24-годишњи син Дино, Ферари се повукао у себе и веома мало се дружи са људима. Од тада је свој живот потпуно посветио – машинама.

За утеху су му остали одлични резултати тркачких аутомобила, у замену за – тугу и самоћу.

1988.

СРЕЛИ СЕ И – ПОБЕДИЛИ!

Слободан Живојиновић је ушао у историју светског тениса на велика врата. Његова победа у дублу са Андреасом Гомезом из Еквадора на отвореном првенству САД у Њујорку, ушла је у анале „белог” спорта као прворазредна сензација. Невероватно али истинито, шампиони из Флешинг Медоа никада раније нису били -партнери. На првом турниру у пару освојили су једну од најзвучнијих тениских титула.

Наш тенисер је постигао одличне резултате са двоstrukим победником Вимблдона Борисом Бекером. Али, на последњем турниру у Лондону су се договорили да западнонемачки ас покуша срећу на неким појединачним турнирима. Такав турнир био је у Њујорку, па је Живојиновић морао да потражи новог партнера.

Живојиновић и Гомез су се случајно срели у Њујорку. Гомесов партнер у дублу Ханс Гилдемајстер из Чилеа није дошао на такмичење, па су њих двојица одлучили да заиграју заједно. На крају турнира су постигли резултат којем се нису надали. У финалу су савладали треће фаворите Швеђане Матса Виландера и Јоакима Нистрема, овогодишње победнике Вимблдона са 3:2 у сетовима. Меч је трајао два и по сата.

Одличан је дубл играч

Од Југословена сличан успех је остварио и Никола Пилић 1970. у пару са Французом Пјером Бартеом, на травнатом терену Форест Хилса.

Гomez игра левом руком, и после успеха са нашим играчем, доспео је на прво место светске АТП листе у конкуренцији парова. Овај 26-годишњи тенисер постао је синоним за игру у дублу. Располаже одличном сервом, волеј ударцем, смечом и сигурним враћањем противничког сервиса. Изнад свега веома је брз и за њега нема изгубљене лопте. Очевици турнира у Њујорку кажу да су се Живојиновић и Gomez тако успешно допуњавали у игри, да је изгледало као да годинама играју заједно.

После уласка у полуфинале првенства Аустралије и међу четворицу најбољих тенисера у Вимблдону, Живојиновић је у Њујорку постигао један од најбољих резултата у досадашњој каријери.

После финалног меча, Живојиновић је на овдашњој телевизији дао интервју новинару Тонију Треберту, који га је стално ословљавао са „Бобо”. У једном тренутку наш тенисер му је љутито рекао:

– Престаните да ме зовете тим смешним надимком. Моје име је Слободан, а презиме Живојиновић. Можда је ово мало теже за изговор, али ако се мало потрудите, правилно ће те изговорити.

1986.

ТАЈСОН УЗ ПИЋЕ ДО СЛАВЕ

Тајну су знали само пробрани. Обични љубитељи бокса и даље сматрају да је Мајк Тајсон „бог над боговима”. То је нарочито онда кад са рукавицама у рингу, смркнутог погледа, дочекује следећу жртву. Тако је увек било, јер му још нико није узео меру.

А онда је велики нокаутер и непоразени шампион проговорио и свет – изненадио:

– Годинама се дружим са чашом алкохола. Толико сам попио да ми је свега доста. Коначно се разилазим са вискијем.

Открио новинарима како је стизао до победа

Тако су некада радили највећи мајстори ринга од пре педесет и више година. За мечеве су се припремали у салама и – кафанамa. Са вишком алкохола у крви постигали су већу агресивност. Неки од старих шампиона су тако доспевали на странице боксерске историје, а неки у болнице.

– Кад сам био трезан имао сам ужасне главобоље. Срце ми је неприродно куцало. Мирноћу сам постигао тек после неколико чашица пића – причао је Мајк Тајсон, изненађеним новинарима.

Дружење са чашом и флашом постала је за боксера снажних удараца свакодневница. Проблем са алкохолом постао је још већи, после свађа и развода са женом и глумицом, Робин Гивенс. За меру са чашом у руци није знао, па је чак спортска каријера била доведена у питање. Прве проблеме у рингу имао је у дуелу са Френком Бруном. Иако је снажног Британца нокаутирао већ у петој рунди, Тајсон је у мечу више разочарао него одушевио.

– Нисам био задовољан победом. Алкохол ме је доста успорио у рингу, па сам се кретао као медвед. Раскид са досадашњом праксом је дефинитиван. Желим да наставим са новим успесима у боксерској каријери – без алкохола.

Уследила је и порука великог шампиона:

– Алкохолом се не решавају животни проблеми. То сам схватио тек кад сам кренуо странпутицом у животу. Зато кафанамa заувек поручујем – збогом – био је уверен Тајсон.

ШАМПИОН У 95. ГОДИНИ

У граду поред Њујорка, Тронтону, у држави Њу Џерси, догодила се необична спортска свечаност. Најстаријем живом олимпијском победнику на свету, 95-годишњем Абелу Кивиату, уручене су златна и сребрна медаља за изванредне резултате на Олимпијади у Стокхолму далеке 1912. године. На великом скупу спортиста света, пре тачно 76 година, он је освојио прво место у трчању на 3.000 метара крос контри, и друго у трци на 1.500 метара.

Американци су прави мајстори за церемоније, па су и за ову необичну прилику приредили представу за сећање. Нове медаље старом шампиону предао је лично шведски краљ Густав, који је само због овог догађаја са краљицом прелетео Атлантски океан. Занимљиво је да је његов прадеда, такође краљ Шведске, предао оригинална олимпијска одличја младом Американцу. На поновном проглашењу олимпијског победника, био је присутан и председник Међународног олимпијског комитета (МОК), Хуан Антонио Самаран.

До церемоније, па и до ове приче, дошло је сасвим случајно. Стари Кивиат је учествовао у пропагандној манифестацији за помоћ америчким спортистима за одлазак на Олимпијаду у Сеул. Кад се све завршило, у аутомобилу на путу за кућу, Кивиат је изненадио сапутника, представника Олимпијског комитета САД, када је рекао:

*Кивиат је приликом селидбе
изгубио медаље*

– Пре 60 година сам се преселио у нову кућу. У општој гужви око селидбе изгубио сам олимпијске медаље, да их више никада нисам пронашао.

Ово је високом функционеру било довољно да организује у сарадњи са МОК-ом, прављење дупликата медаља. Једна фирма из Швајцарске направила је копије верне оригиналу из 1912. године.

– У трци на 1.500 метара био сам велики фаворит, јер сам у то време био и светски рекордер. У вођству сам био до 30 метара пред циљем. Очекивао сам сигурну победу. Али, тако није мислио Енглеz Арнолд Џексон. Стигао ме је и за пола корака је постао олимпијски победник – причао је Абел Кивиат.

Њих двојица су касније постали велики пријатељи. Често су се дописивали и посећивали. Стари Кивиат зна скоро сваки детаљ о животу човека који га је победио:

– Џексон је у Првом светском рату био чак три пута рањен. За изванредне резултате на бојном пољу, али и за златну олимпијску медаљу у Стокхолму, са 27 година постао је најмлађи генерал у историји британске војске!

На Олимпијским играма у Стокхолму, Абел Кивиат је спавао у истој соби са славним Џимом Торпијем. Овај атлета био је индијанског порекла, и улази у ред најбољих спортиста света свих времена. Убедљиво је освојио златне медаље у петобоју и десетобоју. Али, због каснијег играња бејзбола у малом локалном клубу за 25 долара недељно, МОК му је одузео олимпијска одличја, јер је прекршио аматерске прописе. Торпи је умро 1953. а медаље су враћене његовој деци тек 1984. године.

Сви који су у Тронтону били са најстаријим олимпијским победником, причали су касније да је још увек у доброј кондицији. Са атлетиком се није растао. Два пута недељно претрчи најмање -два километра!

1988.

ШТЕФИ МАНЕКЕНКА

Најбоља тенисерка света, Штефи Граф, можда ће једног дана постати и славна манекенка. Ако се то догоди, највеће заслуге ће имати њен отац Петер, успешни бизнисмен и кћеркин тренер.

У разговору са новинарима женског магазина „Вог”, он је изјавио:

– Желим да за Штефи направим тотално другачији имиџ. Она није само снажна спортисткиња, већ је и женствена девојка. Много је више особа лепшег пола, него тениска машина. У њене сјајне манекенске способности надам се да ћете се сви ускоро уверити.

Штефи Граф (20) убедљиво заузима прво место на женској тениској ранг листи света. Иако је под великим утицајем оца, има и своје мишљење.

– Желим да играм тенис још највише пет до седам година. После бих волела да се бавим манекенством, креирањем женске одеће или професионалном фотографијом. Тенис ми није све у животу.

У светским тениским круговима увелико се прича о љубавној романси познате тенисерка, са мање познатим тенисером Алексом Мронзом. О љубавној идили двоје младих много се пише и говори у западнонемачкој штампи.

– Алекс и ја смо били врло озбиљни. Тренирали смо заједно и баш смо се лепо проводили. Али, ја не желим више да будем са неким ко је сличан мени – изјавила је Графова.

Никад доста радости

Дукокоса девојка снажних руку и брзих ногу на тениском терену, рекла је да сада нема младића, али да то не значи да за озбиљну љубавну везу није заинтересована.

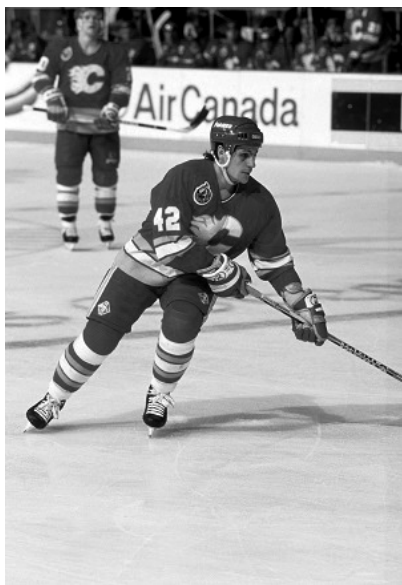
– Хоћу да се заљубим и да са својим дечком разговарам о музици, литератури и бурним политичким догађајима из времена у којем живимо. Поред тениса мене интересују и многе друге ствари – поверила се најбоља тенисерка на свету.

Породица Граф свакодневно прима на десетине телефонских позива, у којима се предлажу различити пословни потези. Један од таквим предлога стигао је из „Плејбоја”. Фото-репортери познатог часописа понудили су Штефи Граф чак 750 хиљада долара да је сликају -голу.

Тата и кћерка понуду су – одбили.

1990.

МАКАРОВ НАЈБОЉИ ДЕБИТАНТ

*Светски ас на леду,
а „почетник”*

Сергеј Макаров је чувени совјетски хокејаш на леду и познато име светског спорта, али је у Канади добио трофеј за најуспешнијег дебитанта! Иако је у пребогатој спортској каријери освојио две златне олимпијске медаље, и чак седам титула светског шампиона, 32-годишњи ас добио је у Торонту признање намењено – почетнику.

Тако су одлучили чланови професионалног Удружења спортских новинара, задужени за збивања у НХЛ, најчувенијој хокејашкој лиги на свету. Познати хокејаш је провео годину дана у екипи из Калгарија, па му је за препознатљиво мајсторство и припала ова награда.

– Признање ми свакако прија, али било је боље да је уручено неком мање афирмисаном играчу. Дуго сам у хокеју да бих пред крај каријере могао да будем дебитант – изјавио је Сергеј Макаров, на додели трофеја у Торонту.

Од када је славни Вејн Грецки напустио Едмонтон, нова звезда клуба постао је Марк Месир. Највише захваљујући њему, познати клуб је освојио Стенли куп пети пут у последњих седам година. Месир је због тога и проглашен за најбољег играча лиге. У дугогодишњој традицији канадско-америчке професионалне лиге скоро није било таквог ривалитета за титулу најбољег хокејаша. Месир је победио испред Бурка из Бостона за само два гласа.

Најбољи стрелац, као и много пута до сада, био је славни Вејн Грецки. Он није чекао гласове спортских новинара, већ је погоцима и асистенцијама одмакао Месир у борби за титулу најпрецизнијег „оклопника”.

Завршетак најбоље хокејашке лиге на свету увек је доносио неочекиване изборе. Али, као никада до сада, трофеј Макарову узбудио је духове Новог света. Зато није изненадила изјава популарног Грецког:

– Смешно је да ас светског хокеја на леду добије трофеј за најбољег дебитанта. Он је већ био славан када смо као деца сањали да једног дана кренемо стазама његовог успеха.

За руководство НХЛ лиге такмичење у совјетском првенству је аматерско. Иако је Макаров на заласку успешне каријере, само због тога што је у Америци одиграо једну сезону, могао је да добије трофеј намењен – неискусном хокејашу.

ТАЈНЕ НА ПРОДАЈУ

Брижљиво чуване тајне успеха спортиста Источне Немачке, ускоро ће моћи да се купе у свакој књижари! Стручно написане књиге о раду прослављених асова са међународне сцене, њихових тренера и лекара биће доступне сваком љубитељу спорта Немачке ДР. Тајне на продају одговориће на питање како је територијално мала земља, доспела у врх светских спортских достигнућа.

Ово је само један од начина комерцијализације спорта у Источној Немачкој, насталој после недавних демократских промена. Зна се већ сада да врхунски спорт ове државе неће више имати неограничену помоћ власти. Зато се и проналазе начини за прикупљање неопходних средстава за опстанак у светској спортској елити.

– Тачно је да желимо најбољу корист од економске стране спорта. Такав став је дошао од нашег спортског руководства – поручује Хајнц Червински, некада познати скакач удаљ, директор маркетинга гимнастичког и спортског савеза.

У сакупљању неопходних прихода, продаја истакнутих спортиста иностраним клубовима обећава добру зараду. То је потврдио и недавни први званични трансфер једног фудбалера са Истока у Бундес лигу. Репрезентати-

вац дрезденског Динама, Андреас Том, прешао је у Бајер из Леверкузена за суму од шест милиона марака! Већи део овог богатства припашће фудбалском савезу.

– Очекујемо добру зараду и од извоза наших најбољих тренера. Они ће моћи да откривају тајне наших успеха у стварању врхунских спортских резултата – каже Червински.

Источни Немци очекују значајну добит рекламирањем разних производа. Пример чувене Катарине Вит о томе најбоље говори. Кад је освојила друго олимпијско злато у уметничком клизању, са Запада је одмах добила две понуде: да клиза у ревији на леду и да рекламира женски парфем и спортску одећу.

– Дали смо јој дозволу за ревијално клизање, али не и за рекламирање производа. Тако смо сви заједно изгубили најмање милион долара. Такве грешке не смемо да правимо – поручио је Червински.

Комерцијализација спорта је нова пословна дисциплина у Немачкој Демократској Републици.

*Катарина Вит, једна од најлепших
спортисткиња света*

1990.

ПРЕТЊЕ ПРЕ НОКАУТА

Амерички боксер Крег Бођиановски победио је земљака Френсиса Сарцента нокаутом у другој рунди. Био је то први излазак победника на ринг после – ампутације десне ноге! Сусрет двојице бораца оставио је за собом многа питања без правог одговора. Једно је, ипак, било најчешће постављано међу љубитељима популарног спорта.

Како је то било могуће?

Тешко је било замислити да инвалид са протезом, победи у спорту где је рад ногу од пресудног значаја. Прави одговор дао је поражени боксер у разговору са новинаром чикашког „Сан тајмса”.

– Неколико дана пред меч добијао сам претеће телефонске позиве. То ме је толико деконцентрисало, да у мечу нисам показао ни део мојих боксерских могућности. Једноставно речено – у рингу се нисам борио.

Сарцентов менаџер, Џери Мур, покушао је да разјасни праву лакрдију.

– Френсис је добио ударац у десно око и био је делимично слеп. Нисам задовољан како је боксовао, јер није показао све што зна.

Бројни посетиоци професионалног меча нису били у дилеми да је сусрет двојице бораца лажиран. Многи су сматрали да није ни требало да се меч одржи.

Занимљиво је да су се исти боксери први пут састали, непосредно пре саобраћајног удеса, у коме је Бођиановски на мотоциклу изгубио ногу. Он је тада победио у мечу од десет рунди, прегласавањем судија.

Исходом сусрета био је изненађен и судија у рингу Стенли Берг:

– Десни кроше оборио је Сарцента на под. Али, кад се није дигао после бројања до десет, био сам веома изненађен.

Било је занимљиво чути и мишљење победника сумљивог меча:

– У већ следећем професионалном сусрету показаћу да сам добар боксер и да нисам случајно победио Сарцента. Ово што се прича о нашем последњем мечу, показује колико људи немају поверење у квалитете хендикепираних спортиста.

Бођиановски је 1981. године био победник америчке „Златне рукавице”. У професионалној каријери имао је тринаест мечева и све је решио у своју корист. Од тога је чак једанаест пута победио нокаутом. После несрећног удеса на мотоциклу, млади боксер се креће уз помоћ специјално направљене протезе.

Френсис Сарцент је осам година старији. Није успешан у каријери боксерског професионалца. Од двадесет мечева, чак дванаест пута је ринг напуштао погнуте главе. За њега злобници кажу да је прави „мајстор” за лажирани мечеве.

Спортска федерација државе Илиноис, заинтересована је да се утврди истина о неславном догађају на рингу у граду Палос Хајтсу.

1986.

ЛЕНДЛОВ РЕКЕТ НА СУДУ

Иван Лендл је прво ушао у тениску легенду, а онда је са рекетом у руци ушао и у суд. Чувени тенисер из Чехословачке добио је скупоцени рекет после победе над Џоном Мекинроом у финалу европског шампионата у Антверпену. Светске агенције су тада објавиле вест да је Лендл за подвиг добио најскупљи рекет на свету, наводно вредан 700 хиљада долара! Најбољи тенисер света 1985. године добио је и 200 хиљада долара у „кешу”.

Рекет је направљен од чистог злата. Украшен је са 1.420 дијаманата. Тежак је шест килограма. Ово чудо од спортског реквизита направили су најбољи бриселски златари, чије мајсторство је надалеко познато.

За рекет су биле повећане мере безбедности. Али, кад је рекет стигао у лондонску фирму за осигурање имовине, настале су велике муке. Рекет је првобитно био процењен на 700 хиљада долара, али је осигуран на „само” 250 хиљада долара. Разлику у цени је објаснио Жан Кулен, председник Удружења антверпенских златара.

– У случају крађе или другог нестанка, укључујући и пад авиона који га превози, рекет је процењен на мању суму. Али, као спортски трофеј, у чију је вредност укључена цена злата, дијаманата и израде, рекет је процењен на 700 хиљада долара.

Пре него што суд у Бриселу тачно процени вредност рекета, у помоћ су позвани најпознатији белгијски експерти за злато и дијаманте. Од њихове процене зависиће одлука суда и касније сума новца за његово осигурање.

У међувремену Лендл и даље игра са „нормалним” рекетима. Тек када се заврши судски поступак у Бриселу, њему ће на свечан начин бити уручен најскупљи спортски трофеј на свету.

*Власник је најскупљег рекета
на свету*

1986.

НЕНАДМАШНА ШЕВИНСКА

Ирена Шевинска жели да учествује на олимпијским играма – пети пут! Славна пољска атлетичарка понос је женског спорта у свету. На четири Олимпијаде на којима је учествовала, освојила је седам одличја (три златне, две сребрне и две бронзане медаље). То представља незабележени подвиг у историји женског спорта. Иако је напунила 33 године, не намерава да заврши блиставу атлетску каријеру.

Упорно одолева пристиглим годинама и млађим, али споријим противницама. Докле ће тако, не зна ни она сама.

– Ако на крају сезоне будем задовољна са постигнутим резултатима у трчању на 100, 200 и 400 метара, почећу припреме за своје пете олимпијске игре, у Москви 1980. године – каже Ирена.

Брзинске одлике спортиста увек су биле одлика млађих такмичара. Али не и у случају најбоље пољске атлетичарке свих времена. Ево како она објашњава своју спортску дуговечност:

– У току такмичарске сезоне тренирам шест пута недељно по два часа. Увежбавам брзину, општу и специфичну издржљивост и нарочито скочност. Ван боришта и многих надметања широм света, живим као сав

остали свет. Идем на посао и трудим се да будем примерна мајка и супруга.

Шевинска је магистар економских наука и ради у Државном институту за економику у Варшави. Живи у скромној кући у предграђу главног града Пољске, са супругом и тренером Јанушом и десетогодишњим сином Андрејом.

– Мали је показао таленат за пливање и бициклизам. Али, да ли ће да крене стазама једног спортисте, одлучиће сам – каже Шевинска за сина.

Трострука олимпијска победница (Токио 1964 – штафета 4 пута 400 метара; Сијудад Мексико 1968. -200 метара и Монтреал 1976. – 400 метара, оборен светски рекорд) никада није волела да прогнозира свој пласман. Уместо тога веома често је истицала како је градила невероватну спортску каријеру:

– Као девојчица никада нисам мислила о олимпијским играма. Тек после обарања личног, јуниорског и сениорског рекорда, почела сам да размишљам о резултатима светске вредности – једном приликом је изјавила велика шампионка, Ирена Шевинска.

Понос женског спорта

1979.

ШАХ У БЕЛОЈ КУЋИ

Љубитељ шаха из Калифорније, Ирвин Фиск, желео је да сазна да ли председник САД, Џими Картер, зна да игра шах. Сео је и написао писмо првом грађанину Америке.

На одговор је чекао мало дуже, али је писмо са одговором, ипак, стигло. Истина не од председника Картера, већ од његовог сина Џека. Ево тог одговора, који преноси америчка шаховска ревија „Чес лајф“:

Овални кабинет у Белој кући

„Господине Фиск, ја сам Џек Картер, Џимијев најстарији син. Мој отац је у своје време играо шах, чак је и мене научио да играм, пре отприлике двадесет година. Претпостављам да је шах играо у морнарици. Када се вратио у Плеинс 1953. године, играо је много ређе. Његово интересовање за шах утицало је на мене, па сам учествовао на турнирима на нивоу другокатегорника. Иначе, отац и ја одавно нисмо играли, вероватно зато што се боји да не изгуби...

Извините што сте дуго чекали на одговор. Џек Картер.”

Занимљиво је напоменути, да је Ирвин Фиск такође писао и бившем председнику САД, Џералду Форду. За разлику од Картера, Форд не зна како се игра шах.

1977.

МОНЗОН У ЗАТВОРУ

Љубимац жена и боксерске публике широм света, Карлос Монзон, доспео је у затвор! Славни Аргентинац и некадашњи шампион средње категорије у професионалном боксу, оптужен је за убиство треће жене, Алисе Муниз, познате балерине и глумице.

У званичном саопштењу полиције у Мар де Плати, записано је да је после сукоба супружника у стану на другом спрату, Алиса пала са балкона. После аутопсије 32-годишње уметнице утврђено је да је пре пада била претучена и без свести. У жестокој тучи мужа и жене, Монзону су била сломљена два ребра и кук!

– Све своје жене сам увек тукао, осим једне, и ништа им се лоше није догодило – правдао се у полицији бивши шампион.

Од некадашњег чистача ципела, Монзон је постао идол милиона и један од највећих бораца у историји професионалног бокса. Далеке 1970. године освојио је титулу светског првака после победе против чувеног Нина Бенвенутија, бившег олимпијског победника из Италије. Титулу најбољег средњаша носио је до 1977.године, кад се непоражен повукао са ринга. За седам година чак 14 пута је бранио титулу првака света. Два пута је савладао и познатог Емила Грифита, бившег троструког светског

шампиона. Монзон је професионалној каријери имао 99 победа и само три пораза!

Уколико се докаже кривица некадашњег боксера очекује казна до 25 година тамнице – изјавио је судија Гиљермо Ваљехос. Делилац правде је одредио и психијатријско посматрање 45-годишњег Монзона.

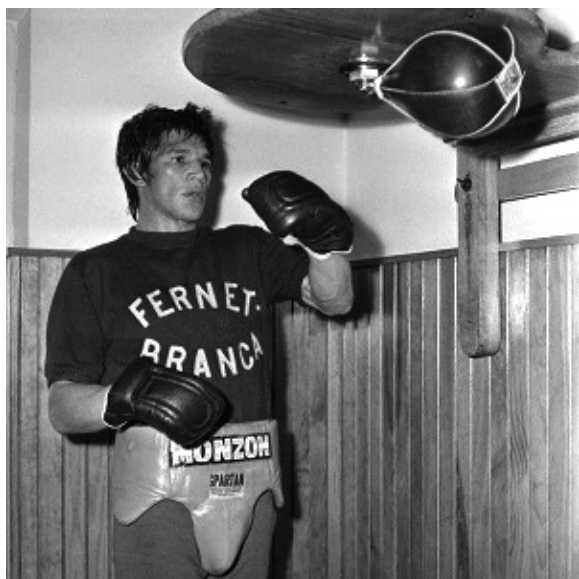
Приликом полицијске реконструкције догађаја, окупио се већи број знатижељника. Кад се на балкону стана појавио Монзон, са завојима на повређеним местима на телу, публика је спонтано реаговала на различите начине. Једни су му викали „убицо” а други као и увек поред ринга, „шампионе”. За ове друге он је остао и даље највећи међу највећима.

Карлос и Алиса су се венчали 1981. године у Мајамију на Флориди (САД). Њихов брак никада није био регистрован према аргентинском закону. Њихов шестогодишњи син Максимилијано спавао је у дечјој соби у време родитељске кобне свађе. Дете још увек не зна за губитак мајке и нестанак оца. Монзон има још два старија сина и кћер. Један од синова, Абел, изјавио је новинарима:

– Много је оних који желе да униште нашег оца. Ми смо сигурни да он није убица.

После напуштања професионалног ринга Монзон се посветио бизнису. У два филма је чак био глумац. Често се појављивао као фото-модел, трговао је некретнинама, а недавно је требало да отвори ланац спортске опреме са његовим именом. Неколико дана пре сукоба са женом, боравио је у Паризу где је учествовао у снимању емисије о боксерским великанима.

Било је то његово, очигледно, последње путовање у иностранство за дужи време.

Има динамит у рукама

1988.

ПОМАЖЕ И АМБАСАДОР

Није обичај да дипломата од каријере учествује у спортским преговорима. Из америчке државе Њу Џерси, стигла је необична вест, да је совјетски амбасадор у Сједињеним Америчким Државама, Јури Дубинин, један од преговарача за прелазак звезде хокеја на леду, Вјачеслава Фисова, у тамошњу НХЛ професионалну лигу.

Познати и угледни дипломата гледао је у Ист Ратерфорду пријатељску утакмицу домаћих „Ђавола” и тима Црвене армије. Совјети су убедљиво победили са 5:0. После утакмице амбасадор је пришао Фетисову, иначе одбрамбеном играчу, и како су амерички новинари јавили, упитао:

– Да ли желиш овде да останеш?

Хокејаш је потврдно одговорио.

Занимљиво је да је амбасадора Дубинина на утакмицу позвао амерички државни подсекретар, Џон Вајтхед, један од сувласника домаће екипе. Амерички дипломата је најавио да ће да разговара и са совјетским министром одбране, у намери да Фетисова ослободи војне дужности и несметано настави спортску каријеру у САД.

– Шансе на прећем у Америку су „фифти – фифти”, чак ако министар одбране Димитри Јазов одобри мој трансфер- изјавио је Фетисов, мајор по чину.

Иако су и дипломате укључене у ову спортску сеобу, коначна одлука се, ипак, очекује од – тренера. Познати стручњак за хокеј на леду, Виктор Тихонов, тренер је армијског тима и совјетске репрезентације. На питање новинара да ли је сагласан да 30-годишњи хокејаш пређе у „Ђаволе”, одговорио је:

– Могуће је да Фетисов остане у Америци, али не сада.

Американци су веома заинтересовани да совјетски репрезентативац постане члан њихове екипе. Тренер Џим Шенфилд је тим поводом изјавио:

– Фетисов је изванредан играч. Са његовим доласком много бисмо добили. Не само да је прави ас на клизаљкама, већ он има и квалитет вође, чије присуство значи сваком тиму.

Већ једанаест година Фетисов игра за совјетску репрезентацију и један је од најбољих играча. Како сада ствари стоје, Совјети не желе да се одрекну његових услуга.

У Америчко-канадској професионалној лиги (НХЛ) никада није играо хокејаш из Совјетског Савеза. Ако Фетисов пређе у тим из Њу Џерсија, биће сигурно захвалан и амбасадору Дубинину.

1989.

ПЕЛЕУ МАЛИ ГОЛОВИ

За „краља” фудбала, славног Бразилца Пелеа, популарни спорт се игра за голове и атрактивне потезе. Ненадмашни мајстор дриблинга и стрелац над стрелцима, није променио ћуд ни на почетку шесте деценије живота. Недавно је у Милану одржана спектакуларна прослава Пелеовог рођендана. Том приликом је чувени фудбалер, пред бројним пријатељима и гледаоцима поновио, што је више пута изјављивао:

– У савременом фудбалу је све мање голова. Игра је изгубила на атрактивности, јер је тактика подређена резултату. Предлажем да се повећају димензије гола, и да се голмански простор смањи. Тако би стрелци чешће били на листама „снајпериста”, а гледаоци би имали више разлога за радост на стадионима.

Идеја великог играча није нова. Из седишта ФИФА стигло је недавно уверавање да ће ускоро бити речи о промени правила фудбалске игре. На ову новину први је реаговао Ленард Јохансон, председник УЕФА:

– Европска фудбалска федерација не прихвата промене фудбалске игре. Сматрамо да се предложеним идејама квалитет игре неће унапредити. За то што се догађа на терену, одговорни су фудбалери и њихови тренери, а никако правила фудбалске игре.

Иако не припада ни једној политичкој партији у Бразилу, Пеле је објавио кандидатуру за председника своје земље. О циљевима политичке борбе још није јавно говорио. Добри познаваоци прилика у више милионској држави чак тврде, да ће у његовом предизборном програму значајно место да заузима – фудбал.

Колико је Пеле и даље у срцима љубитеља популарног спорта, видело се недавно из писања листа „О Естрада” из Сао Паола. Тамошње новине су са видном пажњом пропратиле пробу Пелеовог сина у славном Сантосу. Овај 20-годишњи младић окушао је спортску срећу као голман. На задовољство оца и његових обожавалица, младић је добио понуду да потпише професионални уговор са клубом у чијем се дресу његов отац прославио.

Чувени родитељ био је наравно срећан. Али, није могао да пропусти прилику, а да не каже:

– Драго ми је што син хоће каријеру у фудбалу. Био бих, међутим, срећнији да је мој наследник голгетер, а не чувар мреже.

Пелеов син, Едсон Чолби де Насименто изјаву славног оца није хтео јавно да коментарише. Али, један његов близак друг, знатичељним новинарима је саопштио:

– Едсон јуниор ми је рекао да је за то крив његов отац Пеле. Јер, он је увек захтевао од сина да стоји на голу и брани његове ударце.

Био је неухватљив за противнике

1990.

БУБКА МОЖЕ И ВИШЕ

Велики атлетски митинг у Осаки (Јапан) остаће записан крупним словима у историји „краљице спортова”. На такмичењу у дворани, сада већ славни совјетски ас Сергеј Бубка, постигао је светски рекорд у скоку с мотком прескочивши висину од 6,03 метара. Изванредни атлетичар је скок за историју постигао са истом мотком са којом је на Олимпијаду у Сеулу 1988. године освојио златну медаљу!

Више од једанаест хиљада гледалаца било је одушевљено сјајним скоком, постигнутим у последњем покушају обарања светског рекорда. Бубка је тако „прескочио” за сантиметар ранији најбољи резултат земљака, Радиона Гатаулина.

– Скок није био технички добро изведен. Али, моја одлична физичка спремност помогла ми је да остварим сјајан резултат. Увек сам волео да се такмичим у овој јапанској арени, што је, такође, било од значаја за подвиг – оценио је Бубка на конференцији за штампу.

На питање новинара какви су му планови за блиску будућност, одговорио је:

– Ускоро ћу да учествујем на дворанском светском првенству у Будимпешти. Очекујем да постигнем нови рекорд.

Скакач небу под облаке

Пре него што се растао од новинара у Јапану, Бубка их је све изненадио кад је рекао:

– Ако се остваре идеални услови на такмичењу, надам се да ћу једног дана да прескочим и 6,20 метара. То сам једном и урадио на тренингу!

Овај скок, наравно, није признат за најбољи резултат на свету, јер није постигнут на званичном такмичењу. Али, ово што је славни атлетичар изјавио, наговештава да Бубка може још више да скочи.

1989.

ГРЕШКА СКОТЛАНД ЈАРДА

Репутација чувеног Скотланд Јарда недавно је у Лондону истинито пољуљана. Позната британска полиција стекла је реноме безгрешних снага безбедности, али од пре неки дан о томе мора озбиљно да се поразмисли.

Све се догодило кад су лондонске новине објавиле нацртану слику криминалца за којим се упорно трагало. Полицијски уметник је направио цртеж човека који је невероватно личио на познатог боксера, Најцела Бена, шампиона Комонвелта.

Пролазници су на улици одмах „препознали” траженог криминалца са цртежа у новинама. Један од пролазника је чак покушао да га ухапси, и преда полицији, не сањајући да је реч о боксеру. У гушању са непознатим, Најцел Бен је повредио руку, па је велико питање да ли ће ускоро моћи да изађе на ринг Замбијцу, Мајку Шилангу.

Полицајци су привели боксера у затвор. Тек на интервенцију боксеровог менаџера, Амброса Мендија, неспоразум је отклоњен. Он је припретио да ће се случај осветлити у судској дворани. Новине су данима о необичном случају нашироко писале, а љутити боксер, грешком ухапшен, је изјавио:

– Никакве везе нисам имао са криминалом. Захваљујући полицијском сликару, доспео сам тамо где ми није место.

Скотланд Јард се у званичном саопштењу извинио боксеру за случајну грешку.

1989.

МАРАТОНЦИ НА ПРОБИ

Недозвољена стимулативна средства ушла су на мала врата у свет спорта. Непрекидна надметања са секундама, сантиметрима и килограмима донела су нове победнике, али и нове – пацијенте.

На великим спортским такмичењима у свету, уведена је обавезна антидопинг контрола, која открива „забрањено воће”. То је учињено први пут и у 17-годишњој историји познатог њујоршког маратона, традиционално одржаваном сваког новембра, улицама једног од највећих градова света.

– Непрекидно ширење допинга међу атлетичарима прети да уништи животе многих спортиста. Зато смо одлучили да уведемо антидопинг контролу међу најбоље пласираним маратонцима. Свесни смо да ће због тога многи дугопругаши да откажу учешће – изјавио је пре трке, Фред Лебов, директор њујоршког маратона.

То, међутим, није сметало да се на старту трке у Централ парку појави двадесет хиљада атлетичара! Неки од њих су прешли чак неколико десетина хиљада километара да би учествовали у једној од најатрактивнијој маратонској трци на свету.

Победник трке био је италијански репрезентативац, Ђани Пони. На друго место се пласирао Антони Немчак

из Пољске. Највећи фаворит и тренутно најбољи маратонац света, Роберт де Кастела из Аустралије био је трећи. Занимљиво је да је ово био његов први маратон у Њујорку, за који је добио пре трке највећи екстра хонорар.

У конкуренцији жена најуспешнија била је феноменална Грета Вајц из Норвешке. Она је осми узастопни пут била победница трке, што до сада није пошло за руком ни једном атлетичару на њујоршком маратону.

– Сваке године теже освајам прво место. Надам се да је ово била моја последња трка у Њујорку – рекла је 33-годишња Вајцова, која је исту изјаву дала и прошле године!

Маратон у граду на Хадсон реци је прилика за добру зараду. Американци о томе нерадо говоре. Али, кад се саберу приходи и поклони, победник добије чак пола милиона долара. Маратонска трка је најтежа и најбоље плаћена атлетска дисциплина.

1986.

НОРТОНОВА ЛАБУДОВА ПЕСМА

За Кена Нортонa кажу да је боксерски шампион који никада није добио шампионску борбу.

Три пута је црнопути Американац безуспешно јуришао на светски трон тешке категорије, и увек је ринг напуштао погнуте главе. Џорџ Форман, Мухамед Али и Лари Холмс су победама против Нортонa освајали титуле најбољег међу најбољима.

Оно што Нортону није успело у рингу остварио је за зеленим столом. Када је Леон Спинкс 1978. године одбио да брани титулу светског првака против Нортонa, руководство ВБЦ организације одлучило је да шампион постане – изазивач. Тако је Нортон дошао до ласкавог признања не необичан начин.

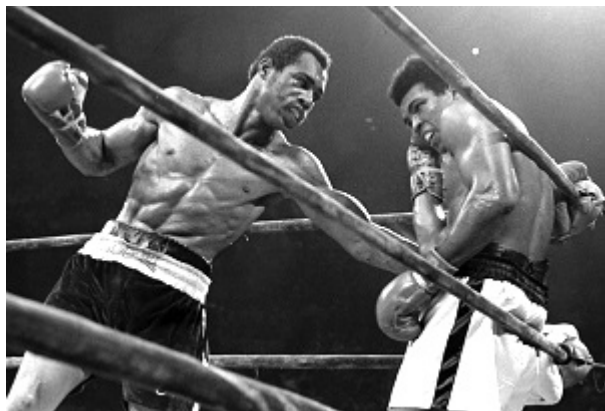
Неколико месеци касније Нортон је изгубио – поклон. Одлуком судија у Лас Вегасу, нови шампион света постао је Лари Холмс, још увек неприкосновени владар светског бокса.

– Намеравам да се коначно и у рингу изборим за титулу најбољег на свету. Ако савладам следећег противника, „белу” наду Кунија, очекујем да ћу да добијем шансу за реванш против Холмса. Тада ћу га победити – изјавио је Нортон у Лос Анђелесу.

О предстојећем мечу у њујоршком Медисон сквер гардену, упорни борац је изјавио:

– Гери Куни је најснажнији ударац савременог бокса. Искрено сам импресиониран његовом победом у првој рунди против Лајла. Биће то мој најтежи дуел у каријери. Он је непоражен у рингу. Од 24 победе, 21. противника је послао у царство снова. Ако меч изгубим, напуштам бокс за увек.

Иако је 35-годишњи Нортон на заласку спортске каријере, већ је обезбедио место у историји бокса. Први је победио Мохамеда Алија, сломивши му -вилицу! После њиховог дуела 1973. године, Али је провео извесно време у болници на неопходном опоравку. Нортон се још два пута сусрео у рингу са највећим противником. Судије су тек по истеку 12. рунде проглашавале Алија за победника!

Први је победио славног Мохамеда Алија

Новинаре је интересовало шта ће Нортон да ради кад се растане са боксом. Одговорио је:

– Жеља ми је да постанем професионални глумац. Већ сам снимео два филма – „Мандинго” и „Добош”. Према оцени критике, имам дара за нову професију. Похађам приватне часове глуме, што ће да ми помогне за посао у будућности.

После Мохамеда Алија, Кен Нортон је други професионални боксер са филмским амбицијама.

1981.

ОСУЂЕН БРУС КИМБАЛ

Бивши освајач сребрне олимпијске медаље у Лос Анђелесу 1984. у скоковима у воду, Брус Кимбал, осуђен је на 17 година строгог затвора. Тешка казна изречена му је у суду на Флориди.

Кимбал је пре неколико месеци аутомобилом налетео на повећу групу тинејџера. Том приликом је убио двоје младих на лицу места, а четворо тешко повредио. У полицијској станици је после удеса утврђено, да је бивши амерички шампион возио под великим дејством алкохола.

Ви морате да сносите последице војње у пијаном стању. Желимо да се такве ствари више не појављују на нашим улицама – изјавио је судија Хари Ли Коу, образлажући пресуду.

Поред затворске казне, познати спортиста има обавезу да младе учи о последицама штетног коришћења алкохола.

– Уколико се мој браћеник понаша примерно у затвору, надам се смањењу казне за једну трећину – рекао је Кимбалов адвокат, Фран Квасада.

Веома депримиран после изрицања вишегодишње казне, Кимбал је стигао да каже:

– Жао ми је што се несрећа догодила, и што су изгубљена два млада живота. Заслужио сам казну затвора за моју несмотреност и тежак прекршај.

Брус Кимбал био је један од најбољих скакача са даске у воду међу америчким спортистима. Први тренер био му је отац, који га, како су многи потврдили, није учио да користи алкохолна пића.

Једна успешна спортска каријера завршена је на најгори могући начин. Остала је опомена да спорт и алкохол никада не иду заједно.

1989.

СА КЛУПЕ МЕЂУ НОВИНАРЕ

Прослављени кошаркашки тренер „Лејкерса” и први стручњак НБА лиге, Пат Рајли, добио је отказ. Мало ко је веровао у неочекивану вест из Лос Анђелеса. Јер, Американци се лако не одричу најбољег. Елегантни и пријатне спољашности 45-годишњи стручњак, у последњих девет година освојио је са „Лејкерсима” чак четири титуле првака НБА лиге. Иако је његова екипа испала у полуфиналу плеј-офа Западне конференције, Рајли је проглашен за најбољег тренера.

Прави разлози за растанак цењеног стручњака и чувеног клуба, недавно су објављени. Богате газде телевизијске компаније НБЦ успели су да наговоре славног тренера да коментарише збивања међу дивовима НБА лиге. То је само један од повода за растанак. Прави је Рајли изрекао пред потписивањем уговора са новим послодавцима:

– Посао кошаркашког тренера веома је напоран. Годинама сам изложен највећим стресовима. Потребан ми је одмор и зато сам се привремено растао од вољеног спорта.

Вратио се гимназијској љубави

Злобници у америчкој штампи писали су да су играчи били незадовољни радом провереног тренера. Истину је, коначно, обелоданио Меџик Џонсон, први ас „Лејкерса”.

– Рајли је мој пријатељ и инспирација. Кад ми није ишло, увек је проналазио начин да ме врати на стазе успеха. Кад остарим и кад помислим на некога из спорта, од-

мах ћу се сетити Пата Рајлија. Таквог човека и стручњака још нисам упознао.

О наводном сукобу са играчима Рајли није хтео много да говори. Са осмехом на лицу, само је рекао:

– Одувек сам желео добар однос са играчима. Поносно изјављујем да су играчи, за мене, центар света. Чувао сам их више него себе и породицу.

Пат Рајли је у Америци неколико пута био проглашен за најелегантнијег тренера. Такав је утисак оставио и у последњем сусрету са представницима спортске штампе. Поред њега седела је симпатична супруга Крис и њихово двоје усвојене деце.

– Жеља ми је да се мало одморим и да се касније вратим тренерском послу. Зашто да не видим како изгледа новинарска професија, моја љубав из гимназијских дана – рекао је на крају разговора са новинарима, Пат Рајли.

1990.

СЕЗОНА БЕЗ СЕНЕ

Познати аутомобилиста и шампион „Формуле 1”, Ајртон Сена, због оштрог и брзог језика могао би нову сезону да посматра из – гледалишта! Руководство Међународне федерације болида дало му је рок да се извини председнику ове спортске федерације Жан Мари Балестре. Уколико то не уради до 15. фебруара, најбржем возачу у 1989. години неће бити издата такмичарска лиценца за предстојећу сезону.

На конференцији за штампу у Сао Паолу прошле године, Сена је изненађеним новинарима изјавио:

– Сасвим је јасно да политичке и економске групе стоје иза победе Алана Проста у последњем светском шампионату. Иза њих је председник Балестре, који се несебично залагао за тријумф љубимца и земљака.

Сена је титулу светског првака изгубио од клупског друга из Мекларена, после трке у Јапану прошлог октобра. Иако је Бразилац први прошао кроз циљ, он је касније дисквалификован због незгоде на стази баш са Простом. Уместо да трку настави по стази, Сена је до циља стигао – пречицом.

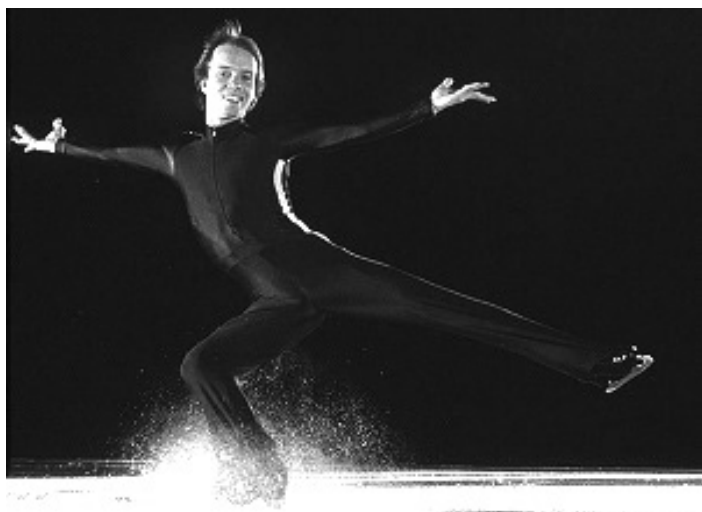
Проблеми због оштрог језика

Темпераментни Бразилац већ је кажњен са сто хиљада долара и шестомесечном забраном вожње због изазваног инцидента и опасности у Јапану. После сукоба са највећим конкурентом за светску титулу, Алан Прост је прешао у тим Ферарија, а Сена је остао и даље први возач Мекларена.

Сви очекују да се Сена извини председнику федерације.

1990.

СКОТ ХАМИЛТОН ПРОФЕСИОНАЛАЦ

Победио тешку болест – Швахманов синдром

Олимпијски шампион у уметничком клизању из Сарајева 1984. године и један од најбољих такмичара у историји популарног спорта, Американац Скот Хамилтон, постао је професионалац. На недавној конференцији за штампу у Атлантик Ситију (Њу Џерси – САД), Хамилтон је представницима „седме” силе саопштио да је потписао професионални уговор са „Интернешенел менаџмент групом”, под повољним финансијским условима, који нису за јавно објављивање.

Двадесет петогодишњи клизач, висок 160 сантиметара и тежак само 52 килограма, освојио је четири пута узастопно аматерско првенство света. Он је једини спортиста коме је то пошло за руком, после легендарног Хајеса Џенкинса, неприкосновеног владоца уметничким клизањем у периоду од 1953. до 1956. године. Хамилтон од 1980. не зна за пораз. Учествовао је 18 пута на највећим светским клизачким такмичењима и увек је освајао прво место.

Занимљиво је да је Хамилтон у детињству боловао од Швахмановог синдрома, тешке болести која спречава нормални развој мишића и скелетног апарата! Тек по препоруци лекара почео је да се бави уметничким клизањем.

– Последње године мога живота биле су фантастичне. Сада је дошло време да се опростим од младости и припремим за живот одраслог човека – изјавио је Скот Хамилтон.

1984.

ВЛАСНИК ДЕСЕТ ЗЛАТНИХ МЕДАЉА

У историјату модерних Олимпијских игара, само је један спортиста успео да у каријери освоји десет златних медаља. Апсолутни олимпијски рекорд држи Американац Реј Еври (1873–1937). Он је на Олимпијским играма 1900. 1904. оспораваној Олимпијади 1906. и 1908. остварио невероватан рекорд у скоку из места, скоку у даљ и троскоку.

Славна Чехиња Вера Чаславска-Одложил, држи рекорд по броју освојених златних медаља међу спортисткињама. Она је на Олимпијским играма у Токију (1964.) и Мексико Ситију (1968.) освојила седам златних медаља у гимнастици.

Апсолутни рекорд по броју освојених олимпијских трофеја држи Финац Павао Нурми. Феноменални атлетичар је на три Олимпијаде 1920. 1924. и 1928. освојио дванаест медаља: девет златних и три сребрне медаље.

Доктор Иван Осијер, мачевалац из Данске, учествовао је на седам Олимпијских игара. Размак између прве на којој је учествовао у Лондону 1908. и последње Олимпијаде, такође у Лондону 1948. износи чак – четрдесет година! Овакву дуговечност учешћа на смотрима најбољих спортиста света, нема ни један олимпијац.

*Паво Нурми: освојио дванаест олимпијских
медаља*

Међу представницама лепшег пола сличан рекорд држи Аустријанка Елен Милер – Преис, која се такође бавила мачевањем. Размак између прве и последње Олимпијаде, на којима је учествовала износи 24 године (од 1932. до 1956.)

1976.

ЗАУСТАВЉЕН МАГЛОМ

Пре четири године био је идол. Сада је на путу да падне у спортски заборав. То су осетили многи шампиони. Сада осећа и славни – Франц Крамер.

На Олимпијским играма у Лејк Плесиду није се такмичио у аустријској екипи. Бољи су отишли уместо њега. Прилика да се одбрани олимпијско злато у спусту из Инсбрука 1976. године, пропала је заувек.

– Не знам шта је то са мном. Тренирао сам као никада у животу. Пре четири године био сам под много већим психолошким притиском, па сам победио. Не могу да објасним тренутну форму – каже Кламер.

Од 1974. до 1978. године, Франц Кламер је четири пута победио у коначном пласману за Светски куп. Чак је 21. трку у спусту завршио као победник. Највише захваљујући њему Аустрија убедљиво води у спусту, најбржој скијашкој дисциплини Светског купа.

Када је пре две године на светском шампионату у Гармиш Партенкирхену доминацију у спусту Крамер препустио земљаку Џозефу Валхеру, ствари су кренуле низбрдо. У тркама за Светски куп, некадашњи олимпијски победник не може да се пласира боље од петог места!

Франц Кламер, све ближи забраву

– Пет година био је неприкосновени шампион. То је већ доста за спортску историју – сматра Карл Кахр, тренер националног тима Аустрије.

Последњу шансу да, ипак, оде у Лејк Плесид, Франц Кламер је имао у Шамонију. Требало је да се пласира међу првом петорицом скијаша, а испред Аустријанца Вернера Грисмана. Али, такмичење у француском граду откаzano је због – магле!

Кад су га новинари упитали да ли је то крај његове успешне спортске каријере, 26-годишњи Кламер је изјавио:

– Намеравам да се још годину или две такмичим у тркама за Светски куп.

1980.

ШАМПИОН НИЈЕ САМ

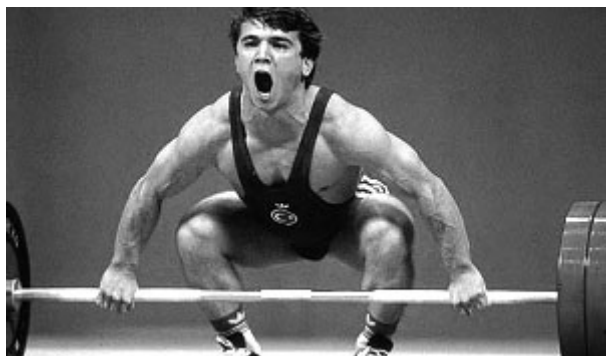
Олимпијски шампион из Сеула, Наим Сулејманоглу, примио је многа признања за прву златну медаљу Турске у последњих двадесет година. Феноменални дизач тегова постао је спортски јунак ове земље. Али, најсрећнији био је тек пре неколико дана.

У Анкари, граду где иначе живи, придружили су му се родитељи, брат и сестра. Њима су званичне бугарске власти дозволиле исељење из Софије, како би се придружили познатом спортисти у новој држави.

Наим Сулејманоглу (21) емигрирао је пре две године из Бугарске у Турску. После једног међународног такмичења није хтео да се врати у земљу у којој је рођен. У земљи наших комшија био је то невиђени спортски скандал, јер се радило о светском шампиону и рекордеру.

– Немам речи да изразим одушевљење за поновни сусрет са породицом. Сада очекујем да у спорту постигнем још боље резултате – изјавио је новинарима срећни олимпијски победник.

За долазак породице Сулејманоглу био је ангажован чак и председник Турске.

Најсрећнији је са породицом

У занимљивом свету спорта ненадмашни тизач те-гова једини је на свету успео да подигне терет, три пута већи од његове сопствене тежине! Његови резултати су утицали да се превазиђу политички проблеми, настали његовим бекством из Бугарске. Последице таквог поступка више нико не осећа.

1988.

НИКЕНЕН ЈЕ ПОБЕГАО

На недавном такмичењу у скијашким скоковима, у канадском граду Тандер Беју, догодио се велики скандал. У надметању на 120-метарској скакаоници највећи фаворит био је ненадмашни ас Мати Никенен. Уместо очекиваног успеха он је љубитеље овог спорта непријатно изненадио.

Контроверзни „летећи Финца“

После прве серије скокова троструки олимпијски победник на Олимпијади у Калгарију, заузимао је скромно 17. место. Овај пласман толико је наљутио „летећег Финца“, да се на залетишту за следећи скок није ни појавио. Спаковао је своје ствари, ставио скије преко рамена и

без поздрава отишао право на аеродром! Шта се са њим заправо догодило нико није могао да објасни. Директор канадске скијашке федерације, Роб Мек Кормак, ни Матијев члан екипе, Ристо Лаконен, нису могли да претпоставе где се Никенен изгубио.

Један канадски лист је дан касније објавио фотографију летача, док се припремао за улазак у авион. Пришао му је фоторепортер и упитао га зашто је напустио такмичење. Уместо одговора, најбољи скакач међу скијашима свих времена, само је одмахнуо руком и кроз зубе процедио:

– Доста је било скакања.

Да ли то значи да се Никенен опрашта од вољеног спорта, или је само незадовољан slabим резултатом, нико још званично није саопштио. Остала је и загонетка да ли ће се контроверзни спортски ас из Финске појавити у Лејк Плесиду, на следећем надметању скакача за Светски куп.

1988.

РАТ ПРОТИВ ДОПИНГА

Сједињене Америчке Државе и Совјетски Савез објавиле су рат – допингу. У Москви је недавно потписан прелиминарни уговор о заједничкој сарадњи две највеће спортске силе на свету у борби против коришћења недозвољених стимулативних средстава.

Ово је први пут да две државе потпишу тако важан споразум против највећег зла међународног спорта. Документом је предвиђено да медицински стручњаци једне и друге земље повремено тестирају спортисте „супарничког табора” током тренажног процеса. Ова новина у раду наишла је на симпатије Међународног олимпијског комитета. Председник МОК-а, Хуан Антонио Самаран, похвалио је иницијативу Совјета и Американаца кад је рекао:

– Веома је важно и корисно што су се национални комитети две суперсиле удружиле у заједничкој борби против допинга. Њиховим стопама требало би да крену и остале чланице МОК-а.

На великим интернационалним такмичењима спортисти се тестирају у такозваној антидопинг контроли. Али, ово је први пут да ће сличне провере бити примењиване и у време кад се спортисти припремају за излазак на велику сцену. Уговором је предвиђено да обе стране

имају право, кад год то зажеле, да проверавају супарника пред сваки већи спортски догађај. На тај начин били би избегнути многи скандали, пре него што би спортисти изашли на борилишта. Највећа вредност споразума је у заједничкој борби да се допинг искорени из употребе спортиста, који „јуре” за светским рекордима и олимпијским одличјима, на недозвољен начин.

Занимљиво је да је МОК припремио докуменат са сличном садржином, са намером да га потпишу представници 70 држава, када ускоро седну за преговарачки сто у Москви. Како руководство МОК-а сматра, заједнички договор би омогућио да се допинг у спорту потпуно искорени.

Један од највећих доприноса у овом послу, дао је славни амерички препонаш, Едвин Мозис, олимпијски победник и вишеструки светски рекордер.

1988.

БЕН КАО ЦЕСИ

Најбржи човек на планети, Бен Џонсон, стигао је и до титуле првог спортисте света. На свечаности у Њујорку, њему је недавно уручен „Трофеј Цеси Овен”, који традиционално припада најбољем спортисти аматеру у протеклој години. Значајно признање завредио је светским рекордом на сто метара (9.83 секунди) прошле године у Риму, и деветнаест узастопних победа у тркама где је учествовао.

Славни Канађанин је убедљиво надмашио у изборној трци највеће конкуренте: атлетичарку Џеки Џојнер САД), скакача с мотком Сергеја Бубку (СССР) и уметничку клизачицу Катарину Вит (ДДР). Тако је 26-годишњи спринтер освојио трофеј који су већ раније пригрлили: Саид Ауита, Грег Луганис, Карл Луис, Едвин Мозис, Себастијан Коу и Ерик Хајден.

– Трофеј великог Цеси Овена је највеће признање у мојој досадашњој спортској каријери – изјавио је Џонсон на уручивању престижне награде.

Занимљиво је да је најбржи човек данашњице заkasнио на свечаност. Кад се појавио са 45 минута за кашњења, задихан је присутнима рекао:

– Извините што сте чекали. Побегло ми је авион!

На питање новинара да ли је трка ју Риму на светском шампионату његова најдража победа, скромно је изјавио:

– Најдражу победу још нисам остварио Надам се да ће се то догодити на Олимпијским играма у Сеулу.

Слава и рекорди уз помоћ анаболика

На Олимпијади у Лос Анђелесу пре четири године, Бен Џонсон је освојио бронзану медаљу. Био је тада у великој сенци непобедивог Карла Луиса. О плановима каже:

– Мислим да сам у бољој форми него прошле године кад сам оборио светски рекорд. Уверен сам да још брже могу да трчим.

Бен Џонсон је рођен на Јамајци, али се пре дванаест година преселио у Канаду. Жеља му је да за нову отаџбину освоји прву златну медаљу у спринту, после победе Персија Вилијамса далеке 1928. године.

После 37 победа у 38 трка, Бен Џонсон се одмара од напорне сезоне. Ускоро почиње са тренингом и припремама за највећу смотру спортиста света.

– Морам да се изванредно спремим за Игре у Сеулу. Једино тамо могу да освојим златну олимпијску медаљу – рекао је Бен Џонсон у Њујорку.

1988.

ЏОНСОН НА СУДУ

Несуђени олимпијски шампион, Бен Џонсон, очекује да се ускоро појави пред судом. Најбржи човек на планети, коме је одузета златна медаља у Сеулу и светски рекорд од 9,79 секунди у трчању на сто метара, због употребе недозвољених стимулативних средстава, биће сведок на суђењу поводом незапамћеног скандала.

Судија Чарлс Дубин из Торонта, предузео је обимне припреме да се утврде детаљи коришћења анаболика међу канадским спортистима. Једно од најзанимљивијих питања на суђењу биће: „зашто нису предузете мере заштите, кад су канадски новинари и функционери знали да спортисти користе недозвољена стимулативна средства”.

Пре Олимпијаде у Сеулу, због позитивних тестова на антидопинг контроли, из репрезентације Канаде искључено је чак четворо дизача тегова.

Бен Џонсон је кажњен са две године неучествовања на атлетским такмичењима. Иако је до откривања скандала у Јужној Кореји био најпопуларнији спортиста Канаде, сада су се околности окренуле против њега. Џонсон је рођен на Јамајци, па има мишљења међу представницима канадске штампе, да би требало да се врати тамо одакле је и дошао!

АМЕРИКАНЦИМА ОСТАЛА МЕДАЉА

Допинговање Бена Џонсона био је највећи скандал на Олимпијским играма у Сеулу. Брзоногом атлетичару из Канаде одузета је златна медаља у трци на сто метара. Због употребе недозвољених стимуланса кажњен је дво-годишњом забраном такмичења.

Да се не би догодио још један скандал на Играма, побринули су се, веровали или не, чланови Медицинске комисије Међународног олимпијског комитета. Иза сензационалног открића су новинари „Лос Анђелес Тајмса”. Њиховим писањем се на удару нашла америчка кошаркашка репрезентација. То их није спречило да све што знају саопште јавности.

Према писању угледне новине, амерички кошаркаш, Стеси Агмон, имао је на антидопинг контроли повећану количину мушког полног хормона тестостерона. За такав налаз чланови комисије одмах обавештавају да је реч о допингу. То у Сеулу, међутим, није урађено. Да је у Сеулу Агмон кажњен, америчкој кошаркашкој репрезентацији била би одузета бронзана медаља!

Да све, ипак, не буде страшно за Американце, побринули су се лекари из америчког Олимпијског комитет. Они су пре две године убедили антидопинг комисију да

Агмон не користи дрогу. Његови бранитељи чак су изјавили, да Агмонов организам ствара природним путем већи ниво мушког полног хормона! Ово је спасло Агмона казне и америчким кошаркашима сачувало бронзану медаљу. Злато је припало Совјетском Савезу, а сребрну медаљу су освојили кошаркаши Југославије.

Медицинска лабораторија МОК-а нема одговарајући систем да утврди разлику између природног и вештачког мушког полног хормона. У процесу је увођење новог метода, којим би се тај проблем коначно скинуо са дневног реда.

Председавајући лекарске комисије МОК-а, Александер де Мерод, изјавио је у Бриселу, да никаквих политичких мотива није било у анализи кошаркашевих резултата. Он је чак потврдио да је Американац „чудо природе”, због повећане количине мушког полног хормона.

Новинари су храбро истраживање завршили речима:
– Благо његовој жени!

1990.

ВИТАНЕН ПОБЕДНИК

Аутомобилиста из Финске, Ари Витанен, победник је познатог релија Париз-Дакар. Ово је његов други тријумф у последње три године, и трећа узастопна победа француског „пежоа“.

За успех познатог возача највеће заслуге има некада познати ас међу аутомобилистима, Џеки Икс. Славни белгијски возач био је шест пута победник трке 24 часа Ле Мана. Од кад је прекинуо сјајну каријеру возача „Формуле 1“, Џеки Икс је постигао запажене резултате и на најтежем релију на свету. Био је члан је исте екипе као и Витанен.

У претпоследњој етапи релија Витанен је убедљиво водио трку далеко испред противника. Захваљујући несмотрености, он је залутао у једној густој сенегалској шуми. Конкуренти су га прстигли, па је питање победника остало отворено до самог финиша трке. Грешку Финца зналачки је искористио Џеки Икс, јер је дошао у прилику да тријумфује у аутомобилском маратону.

Витанен је био љут мислећи да ће му заслужену победу однети тимски колега. Могући сукоб двојице асова прекинуо је вођа екипе, Жан Тод. Он је одлучио да Витанен мора да победи у последњој етапи, и да Џеки Икс мора да му у томе помогне. То се и догодило у завршни-

ци релија. Витанен је први ушао у главни град Сенегала, освојивши титулу најбољег аутомобилисте маратонца на свету.

У професионалном спорту, какав је аутомобилизам, важе строга правила. Њих мора да поштују сви такмичари без поговора. Чак и такав шампион као што је Џеки Икс.

Тако је Ари Витанен и стигао до нове титуле у релију Париз – Дакар.

1989.

ФЛОРЕНС КАО ЦЕСИ

Прелепа америчка атлетичарка, Флоренс Грифит Џојнер, свет је на Олимпијади у Сеулу задивила шармом и огромним спортским мајсторством. Одавно се у свету спорта није појавила таква личност која на сваком кораку плени ауторитетом шампионке и веселе девојке.

На последњој смотри најбољих спортиста света у Јужној Кореји, била једна од највећих звезда. Освојила је три златне медаље и једну сребрну, а успела је да постигне и два светска рекорда. Новинари из свих крајева света били су одушевљени њеним резултатима, па су је још у далеком Сеулу истакли као највећу кандидаткињу за титулу најбоље спортискиње света.

Да ли ће брзонога и лепа Флоренс освојити титулу најбоље на планети видеће се ускоро у анкетама највећих светских агенција. Она је, међутим, недавно у Сједињеним Америчким Државама примила престижни трофеј „Меморијал Цеси Овена”, који се даје најистакнутијим америчким спортистима за успехе у протеклој години. Џојнерова је у својој држави већ изборила место међу атлетским бесмртницима. За спортску лепотицу многи говоре да је права наследница славног Цесија Овена, али у женској конкуренцији.

Брзим кораком граби према циљу

1988.

ФОРМАН ОПЕТ РУШИ

Није му сметала пауза од десет година

Бивши апсолутни шампион света у боксу, Џорџ Форман, опет не зна за милост у рингу. Он је недавно у америчкој држави Аризона успавао у осмој рунди меча, ратоборног земљака Еверет Мартина. Била је то Форманова 19. узастопна победа, од када се пре две године вратио у „магични четвороугао”.

После меча 40-годишњи „бомбардер” је изјавио:

– Овог пута сам се дуже задржао међу конопцима него обично. Али, то ми је помогло да се уверим у сопствене могућности на мом путу према шампиону Мајку Тајсону.

Форман је чак десет година имао прекид у веома успешној спортској каријери. Кад је остао једини конкурент ненадмашном Мохамеду Алију, и његовом највећем противнику Џоу Фрејзеру, изненадно је окренуо леђа професионалном боксу. Од тада се бавио свим и свачим, али је са закашњењем од деценије, коначно схватио да је са боксерским рукавицама на рукама – највештији.

– Још није касно да опет освојим титулу најбољег боксера на свету – упорно поручује.

Организатори великих боксерских приредби размишљају о уговарању двобоја између бившег и садашњег шампиона. Иако је међу њима разлика чак седамнаест година, то не би представљало сметњу, уколико Форман настави са добрим резултатима у рингу.

Тамнопути боксер, иначе, живи у Хјустону (Тексас), где га суграђани и даље славе као великог спортског аса. Како и не би, кад је у досадашњој каријери професионалца прославио 64 победа, чак 60 нокаутом! У само две борбе, Форман је ринг напустио – поражен.

1989.

ТРЧАЊЕ УНАЗАД

У непрекидној трци за необичностима Американци су отишли најдаље. На 7. каналу њујоршке телевизијске компаније АБЦ, водитељ вечерњег дневника овако је завршио емисију:

„Више од 200 учесника појавило се на старту трке на једну миљу у Батери парку. Случајни пролазници су помислили да је то такмичење лудака, јер су сви трчали -унатрашке! Победник Хари Морган стазу је претрчао за седам минута. Због великог интересовања предвиђена су ускоро и нова слична такмичења. Овај извештај схватите као позив за њих”.

Тако је нови спорт у Америци гледаоцима представљен на најбољи начин.

Све је почело случајно пре четири године. Неки Арвинд Панђа је крећући се уназад, дотрчао до Њујорка из Лос Анђелеса! За то што је ушао у Гинисову књигу светских рекорда, било му је потребно „само” 107 дана.

После њега појавили су се и други са сличним подухватима. Један од необичнијих је банкар Стена Вундерлиха. Он је изјавио да ће финансирати оснивање федерације за спортове уназад! Предвидео је да чланови нове спортске организације буду леђно пливање, вожња бицикла уназад и трчање.

– Добрим наградним фондом привући ћемо љубитеље спорта да учествују у нашим акцијама. Ако има заинтересованих можда ћемо организовати и међународна такмичења – убеђен је банкар.

Занимљиво је да су покровитељи необичног атлетског такмичења у Батери парку били: популарна радио-станица ХОТ 103 ФМ и њујоршки здравствени и рекет клуб. После успеха трке, већ су се јавили и други спонзори.

Пре седам година доктор Роберт Стивенсон објавио је прву књигу у свету „Трчање уназад”. Он је велики поборник таквог вида физичке активности, јер развија: „издржљивост, баланс тела у простору, држање, јачање вида и ножних мишића”. Сличне похвале су изrekli и многи други медицински стручњаци.

Али, има и оних који осуђују овакав вид трчања. Један од најупорнијих је доктор Норберт Сандер, директор Центра за превентивну спортску медицину у Њујорку. Јавно је поручио:

– То је добра рекреација, али никоме је не препоручујем као спорт. Велики је проблем што се таквим трчањем веома лако – пада.

Мишљење цењеног лекара као да нико није чуо. Американци и даље трче – уназад.

КИНЕСКИЊА ЈЕ НАЈЈАЧА

У далекој индонежанској престоници Џакарти одржан је необични светски шампионат. Веровали или не, жене су се такмичиле у дизању тегова! То је било први пут да представнице „лепшег пола” проверавају снагу својих мишића, тако потребних за живот у мушком свету.

Титулу апсолутне шампионке освојила је Кинескиња, Кан Шанг Меј. Она је у категорији преко 82,5 килограма тежине убедљиво освојила прво место са новим светским рекордом. Звучи готово невероватно, али ова снажна Кинескиња успела је да подигне чак 132,5 килограма.

Њена највећа конкуренткиња била је Американка Керин Маршал, досадашња светска рекордерка у апсолутној категорији. Маршалова је у Џакарти премашила сопствени рекорд од 125 килограма, подигавши 127,5 кг. Али то није било довољно да савлада далеко јачу Кинескињу.

Шампионат снажних жена, није побудио већи интерес светских медија. Мале вести пратиле су збивања у Џакарти. Било је очигледно да су мушки спортови и овог пута бацили у сенку надметање најјачих спортискиња света. Шампионат је, иначе, био веома квалитетан. Постигнуто је чак 18 светских рекорда. Победница шампионата и најснажнија жена света, Кан Шанг Меј, изјавила је после тријумфа:

– Да сам била боље расположена постигла бих још значајнији резултат. Сачекаћу нову прилику да покажем свету да жене имају и снажније мишиће.

1988.

О ПИСЦУ КЊИГЕ

Аутор књиге „Спортски коктел”, Синиша Ружичић, рођен је у Београду. Био је члан пионирске шаховске презентације главног града, председник најбоље омладинске организације Врачара, похваљиван и награђиван на радним акцијама. Носилац је Титове штафете.

Играо је фудбал у млађим селекцијама ОФК Београда, сениорима београдског Радничког, члану Друге савезне лиге, и у неколико америчких клубова. У „Енциклопедији фудбала” Народне књиге заступљен је као фудбалер, фудбалски педагог и спортски новинар.

Поред искуства тренера стеченог у Америци и Немачкој, двадесет две године је водио Фудбалску школу „Карађорђе” из Београда. Један је од оснивача и портпарол Удружења за заштиту и просперитет југословенског фудбала. Члан је Удружења државних репрезентативаца Београда.

Студирао је право, енглески језик, новинарство, физичку културу и фудбал у Београду и Њујорку (Колумбија универзитет и Сити колеџ).

Тридесет година био је новинар и уредник спортске рубрике и новинар спољнополитичке рубрике „Политике Експрес”. Добитник је Награде за животно дело Удружења спортских новинара Србије.

Амбасадор је мира Светске федерације за мир у спорту. Предводећи репрезентацију Европе у аматерском фудбалу, састављену од тимова из Србије, троструки је Интерконтинентални победник Купа мира у Сеулу, Јужна Кореја.

Боравио је, живео или путовао у више од педесет држава. Говори енглески језик, служи се немачким и руским. Своје професионално и глобтротерско искуство описао је у збирци аутобиографских прича „Путник без пртљага” (Чигоја штампа, 2021.)

Ожењен је. Отац је кћерке. Време трећег доба проводи у загрљају унука Јеврема и унукe Анђелије.